PAZAR
27 MART 1932
7 nci sene, No. 2201
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Dünya buhranı karsısında ne vaziyetteyiz?

İş bankası umum müdürünün mühim beyanatı

Banka bu sene hissedarlarına yüzde 10 kâr tevzi ediyor..

Banka her sahada müfit ve vatanşümul hizmetler ifa etmektedir

15 yeni şube açıldı ve şube adedi 43 ü buldu Banka bir sene içinde bilhassa ne işler gördü?

İş Bankası umumî müdürü Mahmut Celâl Bey, bankanın geçen seneki bilânçosu münasebetile gazetemize pek mühim beyanatta bulunmuştur. Bu beyanat; hem memleketimizin ve hem de dünyanın malî ve iktı-

İş Bankası Umumî Müdürü Mahmut Celâl B.

sadî vaziyetlerini hesap, mantık ve realitelere istinat ederek izah ettiği için, pek kıymetlidir. Beyanatı aynen neşrediyoruz:

"— Bankamız Umumî Heyeti bugün toplanacaktır. Umumun muvaçehesinde hissedarlarımızla hasbihal etmek mutadımızdır. Bu sene de ayni şeyi tekrar ediyorum.

1931 senesi nihayetinde, usulümüz dairesinde her nevi karşılık ve ihtiyatlar ayrıldıktan sonra, elde ettiğimiz safî kâr (811) bin küsûr liradır.

Nizamî ihtiyatlarımız yekûnu 2.400.000 liraya baliğ olmuştur. 1931 senesi bilânçomuzda Aktif yekûnu 75.278.239 liradır. Umum mevduat hesaplarımız 39.306.277 rakamı göstermektedir. Sene başındaki nakit mevcudumuz 9.693.902 liradır.

1931 senesi için hissedarlarımıza % 10 temettü tevziini teklif ediyoruz. Buna nazaran tamamı tediye edilmiş on liralık beher hisseye 100 kuruş, beher müessis hissesine de 15 lira verilecektir. Tevziata 10 nisandan itibaren bütün şubelerimizde başlanacaktır.

Geçen sene yine Bankamızın bilânçosu münasebetile görüşürken dünyada hüküm süren iktısadî buhran üzerinde tevakkuf etmiştim. Bu sene buhran tahrip edici seyrine devam ederek malî sahada ve nakit piyasalarında şiddetli sarsıntılar vücude getirmitşir. İngiliz lirası altın esasından ânî bir surette ayrılarak kıymetinden % 30 unu kaybetmitşir. Beynelmilel münasebetlerde kuvvetli mevkii olan ve mikyas addedilen diğer bazı memleketlerin dövizlerini de ayni akibete sürüklemiştir. İktısadî inhitata in zimam eden bu sademeye daya namayan hariçteki bazı banka lar bilânçolarını zararla kapamışlar. Ve bir kısmı da maalesef yıkılmışlardır.

Dünya buhranı ve İş Banaksı

Bu buhran senesinde ve saydığım hâdisatın çerçevesi içinde Bankamızın elde ettiği müs lile tabi tutarak izah etmek fa ideli olur kanaatindeyim.

Buhranın doğurduğu müşkülâta tahammül edemiyen ba zı Avrupa ve Amerika bankala rı gibi Millî Bankalarımızın mu tazarrır olmayışları bazılarınca gayritabiî görülebilir.

Halbuki hakikat hiç te böyle değildir. Memleketimizin hu susiyetlerini, bankamızın faaliyet mevzularını Avrupa ve Amerika bankalarının bulundukları muhitlerin şartları ve faaliyet mevzularile karşılaşınca me sele tamamen tavazzuh etmiş o lur. Dünya buhranının ilk başla dığı ve bugün de birinci derece de merkezi sikletini teşkil ettiği saha hali işbaa gelmiş olan sanayi sahasıdır. Müşkülâta ma ruz kaldıklarını gördüğümüz malî müessese selerin felâketindeki başlıca âmillerden biri de buhranın tazyiki altında ezilen sanayi gruplarının aksiyonları üzerinde yapmış oldukları geniş muamelelerdir. Aksiyon fiatlarının ânî ve büyük sukutları bu kabil bankaların cüzdanları üzerinde de ayni nisbette ziyaa sebebiyet vermiştir. Vaziyetleri müşkülleşen sanayi müesseselerini korumak iztrarında kaldıkları için ayrıca muhte lif şekillerde banka kredileri de yapmışlardır. Bu sıkıntılı va ziyet böylece devam ederken iti mat faktürünün de zevali tami ri mümkün olmayan neticeler vermiştir.

Bu saydığım avamile, İngiliz lirası başta olmak üzere diğer bazı dövizlerin sukutundan mütevellit Kambiyo zararlarını da ilâve edersek felâketleri intaç eden sebepleri tamamen tesbit etmiş oluruz. Derhal söyleyeyim ki; memleketimizdeki Millî bankalar ve bu meyanda müessesemiz bu kabil tesirattan uzak kalmışlardır.

Avrupa ve Amerikadaki hali işbaa gelmiş sanayie mukabil memleketimizde sanayi hareketleri memleketin tabiî ihtiyacına göre yeni teressüm etmektedir. Ve bu sanayiin muvaffakiyetini temin edecek kuvvetli ve müteaddit himaye unsurları mevcuttur.

Bu müsait şerait sayesinde bir İş Bankası olmak sıfatile teessüs tarihinden beri yaptığı sınaî faaliyet müessesemiz için zaaf değil bilâkis kuvvet membaı olmuştur.

Fennî esaslar dahilinde hüsnü idare edilen sanayi teşekkül lerinin bugün memleketimizde muvaffakıyetle netice vermeme si imkânsızdır. Netekim bu sene, iştiraklerimizden normal banka muamelâtından elde ettiğimiz kârlara ilâveten ayrıca 600 küsûr bin lira safî bir temettü elde ettik. Şurasını da ilâve etmek isterim ki Bankamız 1931 senesinde yukarıda bahsettiğim Avrupa ve Amerika bankaları gibi kambiyo zararına uğramamıştır. Memleketimiz ticaretinin doğurduğu döviz muamelâtına azamî bir nisbette iştirak etmeğe çalıştık. Hariçte muhabirlerimizle aramızda mevcut samimi ve karşılıklı teşriki mesainin temin ettiği suhuletlere istinat ederek ithalâtçı ihracatçı müşterileri-

Bizden mal alan devletten mal alacağız..

Avrupaya giden heyet bu işi hem tetkik edecek, hem bazı mukaveleler yapmaya çalışacak..

Ziraat müsteşarı Atıf Bey kompansasyon usulü ve Avrupada yapacağı işleri izah ediyor

Ziraat müsteşarı Atıf Beyin takas işleri etrafında tetkikatta bulunmak üzere Avrupada bir tetkik seyahatine çıkacağını yazmıştık.

Atıf Bey, dün İhracat ofisinde meşgul olmuştur. Atıf Bey, ihracat ofisi müdürü Cemal Beyle birlikte bugün İtalya bandıralı Viyana vapuru ile doğruca Triyesteye hareket edecektir. Atıf Bey Macaristan ve İtalyadan sonra Almanya ve Lehistana geçerek tetkikatına devam ve mayıs sonlarına doğru Ankaraya avdet edecektir.

İhracat ofisinde bir muharririmizin ziyaretini kabul eden Atıf Bey kompansasyon ve diğer işler hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

Atıf Beyin beyanatı

"— Seyahatımızdan maksat muhtelif Avrupa merkezlerinde temaslar yaparak mütekabil anlaşma esasları tesbit etmektir.

Kompansasyon üzerinde tabiî şimdiden verilmiş bir karar yok-

Ziraat müsteşarı Atıf B.

tur. Yapacağımız temaslardan sonra münferit anlaşmalara müstenit mukavelelerle bu esas kendiliğinden doğacaktır. Şurasını tasrih edeyim ki seyahatımız bir tetkik seyahati değildir. Orada iş yapmağa çalışacağız. İhracat eşyamızın cümlesine mahreç ve mübadele esasları üzerinde satış imkânları arayacağız.

Devletin muhtelif vekâletler için yapacağı mübayaatı vardır,

Ticaret Ofisi Müdürü Cemal B.

vilâyet hususî idarelerinin, imtiyazlı şirketlerin, inhisarların, menafii umumiyeye hizmet eden müesseselerin mübayaatı vardır. Bu mübayaat alacağımız malın kıymetine muadil kıymette mal ihraç etmek suretile temin edilecektir.

Meselâ Müskirat inhisarı Avrupadan 100 bin liralık şişe satın aldı diyelim. Bu şişeleri müskirat inhisarına temin eden müteahhit, parasını alabilmesi için Türkiyeden ecnebi memleketlerine ayni kıymette mal ihraç ettiğini ispata mecbur olacaktır.

Memleketimizde resmî dairelerin malı olmak üzere satılacak epeyce stok mal vardır. Bu malları yapılacak mübayaatla takas yapmak imkânlarını mahallinde araştıracağız.

Bundan maada bazı devletlele Klirin - kompansasyon esası üzerine umumî şekilde bazı anlaşmalar teminine çalışacağız.

Bir çok memleketler, bizden eşya almadıkları halde bize ithalât yapıyorlardı. Bundan sonra, bizden mal almayanlar, mallarını sa-

[*Devamı ikinci sahifede*]

Bekârlık Vergisi

Übeydullah B. komisyonda aza..

ANKARA, 26. (Telefonla) — Bekârlık vergisi ihdası teklifini tetkik için teşekkül eden komisyonda atideki zevat bulunmaktadır:

Erzurum Meb'usu Ahmet Fikri, Çorum Meb'usu Doktor Mustafa Beyler, İhsan Pş., Erzurum Meb'usu Aziz B., Bursa Meb'usu müderris Refik, Erzurum Meb'usu Nafi Atuf, Ordu Meb'usu, Hamdi, Übeydullah, Selâh Çimcoz, İstanbul Meb'usu Alâeddin, Kırklareli Meb'usu Fuat, Denizli Meb'usu Necip Ali, Afyon Meb'usu Haydar, Bursa Meb'usu Doktor Galip, Mersin Meb'usu Fikri Beyler.

Komisyon riyasetine Ahmet Fikri ve kâtipliğine de Alâeddin Cemil Beyler seçilmişlerdir.

İzmir vilâyet meclisi

İzmir, 26 (Milliyet) — Vilâyet umumî meclisi yarın son içtimaını yapacaktır.

Tuna hükûmetleri federasyonu

LONDRA, 26. A. A. — "Reuter a jansı bildiriyor": Zannedidlğine göre İngiltere - Tuna memleketlerinin bir federasyon vücuda getirmek meselesni kendi aralarında müzakere etmelerinden evvel dört büyük devlet arasında bir konferans akdı fikrini ileri sürmüştür.

Bir Alman Profesörü geldi

Yarın Darülfünunda Goethe'ye dair bir konferans verecek

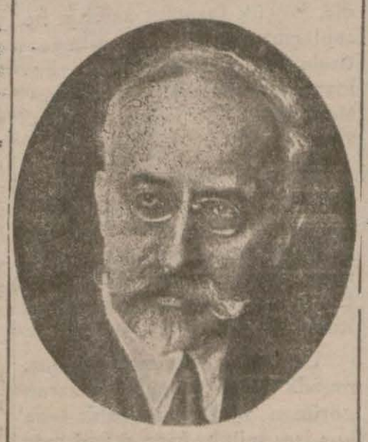

Berlin felsefe fakültesi müderrislerinden Pr. Max Dessoir refikasile birlikte şehrimize gelmiştir. Profesör, Goethe'nin vefatının yüzüncü yıldönümü münasebetile konferanslar vermek üzere seyahata çıkmış ve Budapeşte'de bir konferans verdikten sonra, Yugoslavyanın Novisad şehrine gitmiş, orada da bir konferans vermiştir. Profesör Desoir, yarın Darülfünunda "Psikolog olarak Goethe" mevzulu bir konferans verecektir. Profesör psikoloji ve estetik ile meşguldur. Burada kendisine Berlinde eski talebesinden bulunan Mühendis mektebi müderrislerinden Kerim B. refakat etmektedir. Profesör Berlin sefirimiz Kemalettin Sami Pş. nin bir mektubunu hâmil bulunmaktadır. Dün kendisile görüşen bir muharririmize Balkanlara kadar geldikten sonra İstanbulu ziyaret etmeden geçemediğini ve buradan Sofya'ya gideceğini söylemiştir.

Profesör dün refakatinde Kerim B. bulunduğu halde Darülfünuna giderek emin vekili Hakkı ve Edebiyat fakültesi reisi Muzaffer Beylerle görüşmüştür.

Profesör konferansını almanca olarak verecek ve hulâsası Darülfünun müderris muavinlerinden Orhan Sadettin B. tarafından türkçeye tercüme edilecektir.

Kerim B. bu akşam profesör ve refikası şerefine bir ziyafet vere-

Malî vaziyet

Fırka içtimaları bir kaç gün sürecek

İsmet Pş. Hamillerle cereyan etmekte olan müzakerat hakkında Fırkada izahat verecektir

ANKARA, 26. (Telefonla) — Heyeti Vekile bugün öğleden sonra toplandı. İçtima geç vakıta kadar devam ettî. Fırka grupunun salı içtimaında İsmet Pş. hamillerle Pariste cereyan etmekte olan müzakerat hakkında izahat verecektir.

Saraç oğlu Şükrü Bey temaslarına devam ediyor. Talimat aldıktan sonra gelecek hafta tekrar Parise hareket etmesi muhtemeldir.

Çarşamba günü de malî vaziyetin müzakeresine başlanması muhtemeldir. Bu münasebetle Fırka içtimaları bir iki gün devam edecektir.

Diğer taraftan öğrendiğime göre Fırka komisyonu raporunda 932 bütçesi varidatını 147 milyon lira tahmin etmişken hükûmet bu varidatı 160 milyon lira olarak tahmin etmektedir.

Hükûmetin teklifleri Fırka grupunda tasvip edildikten sonra evvelce meclise taktim edilmiş bulunan 932 bütçe projesi bütçe encümeninde tetkik olunurken yeni teklif ve tadiller nazarı dikkate alınacaktır. Bütçe encümeni nisan ortalarında yeni bütçeyi müzakereye başlıyabilecektir.

Bazı vergilere zam, memurlardan tekaüt hissesi kesilmesi gibi esaslar için de kanun lâyıhaları tanzim edilerek meclise sevkolunacaktır.

Bundan maada hükûmetin bazı ecnebi müessese ve şirketlerine olan borçlarından 932 senesi taksitlerinin tecili hakkındaki teklife de bütün alacaklılardan cevap gelmiştir. Bunlardan ekserisi bu teklife muvafakat etmekte, bazıları da şerait serdeylemektedir.

Hükûmetin alacaklılar ile 932 den maada müteakip seneler için de amelî bir anlaşma temin etmesinin zarurî olduğu söylenmektedir.

Halkevinin dün bir şubesi daha açıldı

Neşriyat şubesile evin şubeleri 6ya baliğ oldu ve dün intihap yapıldı

İstanbul Halkevi kütüphane ve neşriyat şubesi heyeti umumiyesi dün saat 16 da Halkevi binasında içtima etti. Celseyi Halkevi reisi Hâmit B. açtı. Kütüphane ve neşriyat şubesinin ehemmiyet ve şümulüne işaret ederek bu hususta münevverlerin ne gibi vazifelerle mükellef olduklarını izah etti. Halkevleri talimatnamesinin bu şubeye temas eden maddeleri okunarak azaya bu hususta mühim noktalar tenvir edilmiştir.

Bundan sonra idare heyeti intihabatına geçilmiş, yapılan hafi intihap neticesinde idare komitesine Nezihe Muhittin H., Ahmet Cevat, Mehmet Emin, Burhan Ümit, Ahmet Faik Beyler seçilmişlerdir.

İdare heyeti başka bir gün içtima ederek ihtisas encümenleri seçilecektir.

Vestham mayısta Şehrimize geliyor

Evvelce meşhur İngiliz takımı Vesthamın şehrimize geleceğini yazmıştık.

Bu kere mevsuk bir membadan aldığımız habere göre Vestham takımından tarihleri teklif eden bir mektup gelmiştir.

Bu mektupta bu maçın maelmemnuniye kabul edildiğini, ancak mart ve nisan ayları zarfında Zagrep'te maçları olduğunu ve ondan sonra İstanbula gelebilecek lerini bildiriyorlar. Şerait olarak ta şunları gösteriyorlar.

Mayısın 22, 27, 29 zinde İstanbulda maç yapabileceklerini ve beher maç için 300 İngiliz lirası istediklerini beyan etmişlerdir. Buna mukabil alâkadarlar esasta uyuşmuşlar ancak gün meselesini halletmek kalmıştır. Bu mektupla alâkadarlar günlerin tasrih edilen tarihlerde olmasını ve şu tarihler de olmasını istemişlerdir 27, 29 mayıs ve 3 haziran.

Her halde bugünlerin anlarca kabul edileceği zanolunmaktadir. Pazartesi günü akşam alâkadarlar Galatasaray klübünde kat'î karar için bir içtima yapacaklar ve nihai karari ittihaz edeceklerdir.

İnhisarlarda tasfiye nisanda yapılacak..

Eski kanunla tekaüt edilmiş olanlara da tazminat verilecektir..

Yeni kadrolar dün Ankaraya gönderildi, Asım Bey geldi..

Meclisçe tasdik edilen inhisarlar kanunu bu hafta içinde Reisicumhur tarafından tasdik edilerek resmî gazetede neşredilecektir. Kanunun neşri ile beraber inhisarlarda mukarrer tasfiyeye derhal başlanacaktır.

Burada hazırlanan yeni kadro lât yapacağı zannedilmektedir. Bu meyanda eski tekaüt kanunu mucibince tekaüt maaşı alıp ta inhisarlarda memur bulunan ve bu tasfiyede kadro haricî kalacak mütekaitlere de kanunda musarrah tazminat verilecektir. Tasfiyenin nisan bidayetinde tatbiki kuvvetle muhtemeldir. Bu takdir de haziranda inhisarların tevhidi tatbik edilirken elde fazla memur kalmamış olacaktır.

Kadrolar gönderildi

Tevhit edilecek inhisar idareleri için memurların derece ve adetlerine dair hazırlanmakta olan ikinci kısım kadrolar da ikmal edilerek gümrükler ve inhisarlar vekâletine gönderilmiştir.

Asım Bey geldi

İnhisarlar Vekâleti'nin daveti üzerine Ankara'ya gitmiş olan Müskirat inhisarı umumî müdürü Asım Bey, dün şehrimize avdet etmiştir. Asım Bey inhisarlar idaresine ait işler hakkında vekâletle temasta bulunmuştur.

Asım Bey dün idareye gelerek geç vakte kadar meşgul olmuş-

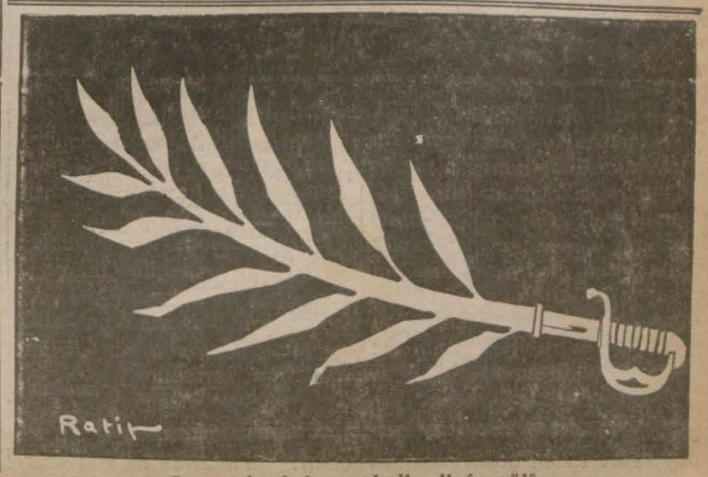

Cenevrede bulunan ebedî sulh formülü

İş bankası umum müdürünün mühim beyanatı

[Başı birinci sahifede]

mize en muvafık şeraitle bu çığırda hizmet etmeğe gayret ettik. Diyebiliriz ki döviz tehlikesini ve bilhassa İngiliz lirasının sukutunu vukuundan evvel gördük.

Kontenjantman ve faideleri

Bidayetten beri Millî paraya olan sarsılmaz itimadımız, faaliyetimizin her sahasında düsturu hareketimiz olmuştur. Millî para hükûmetimizin tediye müvazenemizi göz önünde bulundurarak almış olduğu tedbirlerle kıymetini 1931 senesinde de ayni selâbetle muhafaza etmişir. Bu tedbirler meyanında bilhassa kontenjantman usulü her ne kadar iktısadî buhranın tabiî bir neticesi olarak daralmış olan iş hacmini bir az daha küçültmüş ise de paramızın kıymetinin muhafazasında büyük yardımı olmuştur.

İş hacminin küçülmesine mukabil bu usulün piyasalarımızda halen mühim faideleri görülmektedir. Mevzuu Bankamız yani kredi cephesinden tetkik ettiğimiz zaman malûl olmuş bir kısım ticaret branşlarının bu sayede canlandığını görürüz. Spekülâsyon maksadile yapılan ve bilâhara satılamıyarak elde kalan stokların sebebiyet verdiği teşevvüş ve sarsıntılar zail olmağa yüz tutmuştur. Ve dolayısile ithalât ticaretine yapılan kredi muamelâtı daha emin bir şekil iktisap etmiştir. Millî sanayi harekâtı üzerinde ki kuvvetli tesiri ise çok barizdir. Kontenjantman usulünün ihracat mahsullerimizin satışına menfî tesirleri olabileceğini düşünenler vardır. Bunun hakkında riyazî bir hüküm verebilmek için önümüzdeki ihracat mevsimini beklemek lâzımdır. Görüşüme nazaran bütün dünyada herkes kendisinden başkasının koyduğu kontenjantman usulünden şikâyet etmekte fakat yine her devlet kendi Millî müvazenesini ve varlığını korumak için ayni usule tehalükle müracaat etmektedir.

Bankacı görüşile piyasa ve mahsulât vaziyetimizden kısaca bahsedelim.

Mahsullerimiz

Fiatların umumiyetle sukutuna rağmen üzüm, incir, fındık, zeytinyağı, kuru bakla gibi bazı mahsullerimizin fiatlarındaki temevvüç binnisbe az olmuş ve ihracatı da tabiî bir şekilde cereyan etmiştir. Satış fiatları maliyeti koruyup korumadığı noktasında tevakkuf edilmeksizin pamuk, yapağı, gibi mahsullerimizin suhuletle satış ve ihraçları mümkün olmuştur. Memlekette stok denilecek ehemmiyetli mikdar kalmamıştır. Umumiyetle mahsulâtımızın mikdarlarını kat'î olarak bilmek mümkün olamıyor. Mamafih umumî bir görüşle denilebilir ki geçen seneye nazaran bu seneki mahsulâtımızın miktarında mübalâğalı ne bir fazlalık ve ne de bir eksiklik vardır. Fiatları sukut eden satışlarında müşkülât görülen mahsullerimiz meyanında bilhassa tütün buğday, ve afyonu zikretmek mümkündür.

Tütün ticaretimiz..

Tütün ticaretimiz, tahsisen iki seneden beri zedelenmiş bulunmaktadır. 1931 senesinde tehlike zıraî sahada da kendini göstermiştir. Bu vaziyet karşısında tütün üzerine emniyetle kredi muamelesi yapmak cesaretini kendimizde bulamıyoruz. Tütün ihracat mahsulâtımızın en mühimlerinden biridir. Her sene memleketimize takriben (40) milyon lira servet getirmekte idi.

Ticaret ve ziraati Rasyonal esaslar dahilinde organize etmek zarureti vardır. Tütün müstahsili olan Balkanlı komşularımızla anlaşmak müşterek menfaatlerimiz icabatındandır. Şayanı memnuniyettir ki bu vâdide çalışılmaktadır. Hububat meyanında arpa ihracatımız 1931 senesinde geçen senelerle mukayese kabul etmiyecek surette fazla olmuştur. 1930 senesinin 280 bin liralık ihracatına mukabil bu sene 3,5 milyon liralık arpa ihracatı yapılmıştır.

Buğday meselesine gelince; son iki sene azrfında haricten buğday celbine mahalkalmadan ihtiyacımızı temin ettikten maaada bir mikdar da ihracat yapılabilmiştir. Buğday üzerine kredi muamelesi olmamış denilecek kadar azdır. Tahminler hilâfına 1930 senesinden 1931 senesine fazla stok devrolunamamıştır. Eldeki umum mevcut nedir. Yeni zeriyatın hakikate yakın tahminleri ne olabilir? Kredi noktasından veya ondan daha mühim olan Millî ve umumî noktai nazardan esaslı bir karara varabilmek için evvel emirde aradığımız donelerin elde bulunması lâzımdır.

Tiftik ihracatımız durgundur. Fiatlar çok düşmüştür. Mevcut stok yekûnu da kabarmıştır. Bu mahsulümüz için, dahilde kısmen olsun istihlâk imkânları tahassül etmedikçe bugün için salâh ümit etmek müşküldür.

1931 senesi zarfında Bankamız emtia üzerine avans muamelâtını azaltmıştır. Malûmunuzdur ki emtia üzerine avans hesapları ancak bir iş mevsimi için açılır. Ve hesap ayni mevsim içinde kapanır. Halbuki bu esasa riayet edilemeyince faiz, komisyon, sigorta, mağaza ücreti gibi masraflar mütemadiyen maliyet fiatı üzerine binmekte ve her iki taraf için de altından kalkılmıyacak bir vaziyet ihdas etmektedir.

Ticaret ahlâkı

Buhranın tevlit ettiği maddî ıztırapların maneviyat üzerinde de tesirleri görülmektedir. Hüsnü niyet sahibi borçluya karşı kanunların bahşettiği himaye ve sahabete güvenerek yapılan gayritabiî konkurdato talepleri iflâslar, tabiî zamanlara nazaran fazlalaşmaktadır. Buna mukabil, tek bir banka ile çalışmış olan, iş hacminin icap ettirdiği makul kredi ile iktifa eden tedbirli tacirler arasından iflâs edenler sarsılanlar yoktur diyebilirim. Bu da bize gösterir ki, ouhran zamanında olsun, tabiî ticaret zamanında olsun teknik esaslardan ayrılmamak mecburiyeti vardır. Teknik esası bilgi, ve ticarî ahlâk kaideleri ile tarif edebiliriz. Türkiyede ticaret minelkadim ahlâka istinat etmiştir. Bu temiz an'aneyi bilgi ile kuvvetlendirerek idame etmeliyiz.

İş Limitet

1931 senesi zarfında İş Limitet namı altında bir şirket teşkil ettiğimiz hatırlardadır. Şirketin haricî ticaretimiz üzerinde emniyet bahş olması alıcılara karşı itimat da telkin etmesi esas gayemiz olduğunu o zaman anlatmıştık. Yine hatırlardadır. ki şirket bazı kimseler tarafından muayyen maksatlarla tahrik edilen itıraz ve hücumlara uğramıştı. Bugün "İş Limitet" temiz gayesinin birinci merhalesine vâsıl olmuştur. Beynelmilel piyasalarda markası aranmaktadır.

Haricî şubeler

Millî mahsullerimizin satış merkezlerinde, Türk Bankacılığını hariçte ilk defa temsil etmek şerefi Bankamıza ait olacaktır. İlk defa olarak İskenderiye ve Hamburg'da yerleşiyoruz. Hedef ve gayemiz münhasıran ticarî ve iktısadî olduğuna şüphe yoktur. Buralarda buhran devam ettiği müddetçe istikbale hazırlanacağız. Gayet mütevazı teşkilât ve asgarî masrafla çalışacağız.

Memleketimizde tasarruf fikir ve hareketini ilk defa kuvvetle ortaya atan Bankamız olduğu malûmdur.

Bu çığırdaki mesaimizin daima iyi neticeler verdiğini memnuniyetle ifade ederim.

Hususî mevduatımız ve bilhassa küçük carî hesaplarımız daima kabaran bir rakam halindedir. Yukarıda da zikrettik. Mevduat hesaplarımızın umumî yekûnu "39.306.277" liradır. Küçük tasarruf sandığı hesaplarımız geçen sene nihayetinde 3,000,000 liralık bir bakiyye arzederken sene nihayetinde 5.422.000 liraya erişmiştir.

Hususî müessesat ve halk hesaplarımızın, buhranın tesiratına rağmen, mütemadiyen artması halkımızın tasarruf fikrine atfeylediği ehemmiyeti ve Bankamıza karşı olan samimî itimat ve rabıtasını gösterir.

Umumî mevduat yekûnumuzda geçen seneye nazaran görünen 3.600.000 liralık tenakus ise; münhasıran resmî mevduat hesaplarındaki tenezzül ile bu sene nihayetinden evvel faaliyete geçmiş olan Cümhuriyet Merkez Bankasına devreylediğimiz mebaliğden mütevellittir.

Yeni şubeler

Büyük piyasa merkezlerinde mevcut kredi iptizalinden geçen sene bahsetmiştim. Bankamızın riskini dağıtmak ve vatan şümul bir hale getirmek kararında olduğunu da ilâve etmiştim. Memleketimizin 15 yerinde yeniden açtığımız 15 şube ile umum şubelerimizin adedi kırk üçü bulmuş oluyor.

Bu suretle 1931 senesinde muamelâtımızı ve dolayısile risklerimizi daha geniş saha üzerinde bulundurmak ayni zamanda da muamelâtımızın hacmini geçen seneninkine yakın bir seviyede tutmak imkânını elde ettik. Bu şubeleri açarken fazla masraf ihtiyar etmek zarureti var. Buna rağmen 1931 senesinde umumî masraflarımızdan231,000 lira gibi mühim bir mikdar tasarruf yaptık.

Yeni şubelerimizi hariçten yeni memur almadan açtık. Memleketimizde ilk defa muvaffakıyetle Bankamızda tatbik edilen makine usul ve sistemi tasarruf temininde faideli olmuştur. Bu sistem müşterilerimizi bekletmeden seri ve muntazam iş çıkarmak imkânını da bahşetmiştir.

Bilhassa küçük carî hesaplarımız için Ankara ve İstanbulda kullandığımız makinelerden şayanı memnuniyet neticeler aldık.

Sözlerime nihayet vermeden bir noktaya tekrar avdet etmek isterim. 1931 senesinde elde ettiğimiz müsbet neticeyi nazarı itibara alarak hissedarlarımıza % 10 hissei temettü tevziini teklif eylediğimizi söylemiştim. Bu nisbette temettü tevziini fazla bulanlar olabilir. Büyük ve muteber İngiliz ve Amerikan bankalarının elyevm elimizde bulunan 1931 senesi bilânçoları bizden yüksek olan temettü nisbetlerini bu sene — yukarıda tahlil ve izah ettiğimiz vaziyete rağmen— % 16 ve 13 1/3 raddesindedir.

Ayni bilânçolardan ve elimizdeki diğer dökümanlardan anlayoruz ki temettü nisbetlerini tutabilmek için ihtiyat akçalarına da el uzatmışlardır. Bizim öteden beri bu mevzuda takip eylediğimiz prensip ve hattı hareket açıktır.

Umumî ve hususî ihtiyatlarımızı ayırdıktan sonra her sene elde ettiğimiz sâfî kâr hissedarlarımıza ne nisbette bir temettü tevziine müsait ise ancak onu bilâ tereddüt vermek için Umumî heyete teklif yapmaktır.

HARİCÎ HABERLER

Cemiyeti akvamı da tehdit edecekler mi?

Japonlar istedikleri olmazsa Cemiyeti akvamı terkedeceklermiş..

TOKİO, 26 A.A. — Japon gazetelerinde görülen haberlere göre Cemiyeti Akvam misakın 15 inci maddesini Mançuri ihtilâfı hakkında tatbik hususunda israr gösterdiği takdirde Japon hükûmeti, Cemiyeti Akvamdan çekileceğini Cemiyeti Akvama resmî surette bildirmek niyetindedir. Bu haberi teyit edecek malûmat almağa imkân bulunmamakla beraber bu şayianın bazı esaslara istinat ettiğini zannettirecek kuvvetli sebepler vardır.

Filhakika, son günlerde alınan bazı malûmata göre Cemiyeti Akvam kâtibi umumisi sir Eric Drumond, Cemiyeti Akvamın mevzuu bahis 15 inci maddeyi Japonyanın mükerrer ret cevaplarına rağmen Mançuri ihtilâfına tatbik etmek istediğini M. Sato'ya bildirmiştir.

Şanghay'da sulh müzakereleri

ŞANGHAY, 26 A.A. — Çin ve Japon askerî ve sivil hükûmet erkânı, bir mütareke'nin takaddüm edeceği sulh ve uzlaşma'ya isaleden hal suretini bulmak maksadile, dün Büyük Britanya konsoloshanesinde toplanmıştır.

Bu içtima esnasında Çinde'ki Büyük Britanya elçisi, sükûna kavuşmak için mukaddematı sulhiye müzakerelerinin ne kadar âlî bir ehemmiyeti olduğunu izah ve tafsil eylemiştir.

Cemiyeti Akvam'ın Mançuri tetkik komisyonu bu sabah Şanghay'dan Nankine hareket edecektir.

Müzakerat terakki ediyor

LONDRA, 26 A.A. — Changhai'dan Times gazetesine bildiriliyor: Sulh müzakereleri bir haftadan beri devam etmektedir.Her geçen gün memnuniyeti mucip terakkiler vücude getirmektedir. Esaslı meselelere yavaş yavaş temas edilmeğe başlanmıştır.

Japonlar kuvvetlerini çekiyorlar

TOKİO, 26 A.A. — İmperatör Şanghay'daki Japon kuvvetlerine mensup müfrezelerden birinin daha geri alınmasına müsaade etmiştir.

Changhai'da bir bomba

CHANGHAI, 26 A.A. — Japon sefirinin ikametgâhında bir bomba infilâk etmiştir. Çin - Japon sulh müzakeratına aleyhtar oldukları zannedilen suikast failleri sefirin daima mezkûr bina dahilinde olduğunu zannederek bu suikasti yapmıştır. İnfilâk neticesinde genç bir hizmetçi kız, hafif surette yaralanmıştır.

Mançurideki Japon ileri hareketi

HARBİN, 26 A.A. A.A. — Japon kuvvetlerinin Feng Tchang istikametindeki ileri hareketleri Kirni'deki muhasım kuvvetler üzerinde o kadar müessir olmuştur ki bu kuvvetlerin kumandanları mezkûr vilâyet hükûmet erkânına teslim olacağı teklif etmişler ve Japon kumandanlarından sulh için tavassut etmelerini talep eylemişlerdir.

Kirin'de kıtaat Tapin'i işgal etmişler ve orada mevcut muhasım kıtaatı silâhtan tecride başlamışlardır.

Japon kabinesinde kısmî tebeddülât

TOKİO, 26 A.A. — Adliye nazırı M. Rizabuo Suzuka, dahiliye nezaretine tayin edilmiştir. Sabık Formose valii umumisi M. Takeji Kawamura, adliye nezaretini deruhte etmektedir. Hatırlardadır ki M. Suzuka, 15 martta M. Nakahachinin istifası üzerine dahiliye nezaetine tayin olunmuş fakat Seiyoukai partisi rüesası arasındaki ihtilâf dolayısile bu vazifeyi terketmiştir.

Çin'de Japon aleyhtarlığı

PEKİN, 26 A.A. — Japon aleyhindeki boykotaj hareketi Çin'in şimal kısımlarında tekrar başlamıştır. Kailan madenleri civarında ve bilhassa Tanchang'da şiddetli hâdisele olmruştur.

Talebeler şehri istilâ ederek bir çok Japon emteasını ihtiva eden Çin mağazalarını yağma etmiş ve beraberlerinde görürmüşlerdir. Polis müdahele etmiş ve birçok kişi yaralanmıştır.

Bir Japon tekzibi

LONDRA, 26 A.A. — Tokio'dan Times gazetesine bildiriliyor: Japonya'nın Mançuri gümrükleri varidatını müsadere etmiş olduğuna dair olarak Cenevre"de M. Yen tarafından serdedilmiş olan isnadat resmi surette tekzip edilmektedir.

Lindberg'in Çocuğu

Açık denizde bir gemiye mi kaçırılmış?

Lindberg'in çocuğunun bütün Amerikaya tamim edilen fotoğraf serilerinden

VAŞİNGTON, 26 A.A. — Polis, bir mücrimler çetesisinin tehlikeli reisi olduğu söylenen Flesher ismindeki şahsı faaliyetle aramaktadır.

Bir kaçakçının ifadesine göre merkum, Lindbergh'in çocuğunu kaçırmış olan şahıstır.

Flesher'in fotografı, bu kaçakçı tarafından derhal tanınmış ve merkumun çocuğu kaçırılmasından bir gün sonra bir kaçakçı gemisi üzerinde refakatinde 3 kişile birlikte görmüş bulunduğu şahıs olduğunu ve bu esnada vapurda bulunan küçük bir çocuğun ağladığını işittiğini söylemiştir.

Bu beyanat, daha çocuğun kaçırılmış olduğu zaman polise tekrar edilmişse de polis, dakikadan dakikaya çocuğun iade edileceği kanaatinde olduğundan buna pek ehemmiyet vermemişti.

Flesher'in refakatinde arkadaşları, zevcesi bir de küçük çocuk bulunduğu halde Vaşington'da görülmüş olduğu söylenmektedir.

NEVYORK, 26 A.A. — Nev - York News gazetesinin verdiği bir habere göre Papaslardan biri Lindbergh'in -Noruol açığında bir gemide bulunduğu söylenen - çocuğunu kaçıran adamlarla münasebette bulunduğunu söylemiştir.

Bizden mal alan Devletten Mal alacağız

[Başı birinci sahifede]

tamayacaklardır. Bu sayede öteden beri arzu edilen iktısadî muvazene teessüs etmiş olacaktır.

Kompansasyon usulü, şimdilik Avusturya, Bulgaristan ve Yunanistanda tatbik edilmektedir. Bu usulün diğer memleketlerde de tedricen tatbik edileceğine şüphe yoktur.

Buğday zeriyatı

Atıf Bey, buğday fiatleri ve zeriyata dair demiştir ki:

"—Bu sene memlekette hüküm süren fazla kış dolayısile kış zeriyatı hakikaten az olmuştur. Bunun bir tek sebebi vardır: kış...

Yoksa iddia edildiği gibi köylünün fiatler düşkün olmasından dolayı zeriyattan kaçındığı doğru değildir.

Köylünün tarlası da vardır, tohumu da, hayvanı da...

O halde niçin ekmesin?

Maamafih, baharda havaların iyi gitmesile bu noksanın telâfi edileceği şüphesizdir.

Ekmek fiatına zam yapılması etrafında hükûmetçe ittihaz edilmiş bir karar, hattâ yapılmakta olan bir tetkik dahi yoktur. Yalnız benim fikrimce,meselâ bir konsorsiyom teşkil edilerek arz ve talep arasında bir tevazün husule getirmek ve alışla satışı karşılaştırarak bu suretle fiatı yükseltmek kabildir.'

SON DAKİKA

Tekaüt kanunu

Maliye encümeninde kanunun bazı maddeleri tefsir edildi

ANKARA, 26 (Telefonla) — Tekaüt kanununun bazı maddeleinin tefsiri hakkındaki tezkere Meclis Maliye encümeninde tetkik alunmuştur.

Maaş kanununun neşrinden evvel bir mahalden diğer mahalle nakil ve tahvil edilen memurların eski memuriyetlerinden infikâklarından yeni vazifelerine başlayıncaya kadar bir güna maaş verilmemek hasebile bu müddet eski tekaüt kanununa tevfikan tahsis olunan maaşlarda dahili hesap edilmemekle beraber uhdelerinde memuriyet bulunmak gibi bir mülâhazaya istinaden bu müddetin ve kazalik maaş kanununun neşrinden sonra 15 gün zarfında eski memuriyet mevkiinden ayrılmamak veya tehiri hareket için mezuniyet almak suretile maaş almaksızın geçen müddetin filî hizmetten sayılmıyacağı hakkında sarih bir hükûm olmadığından maaş tahsis ve hesabında her hangi bir tereddüt ve yanlışlığa mahal kalmamak üzere bu cihetin tefsiren hal ve tayini hükûmetçe istenmiştir.

Hizmeti filî ve hükmî olarak ikiye tefrik etmek ve bilfiil hizmet etmedikleri halde uhdelerinde vazife bulunmakla beraber bu vazifelerinden dolayı maaş almakolanların hükmen filî hizmet etmiş addedilerek bu müddetlerin tekaüt maaşı tahsisinde bilfiil hizmet gibi nazarı itibare almak ve fakat ohdelerinde velev memuriyet sıfatı bulunsun maaşsız geçmiş müddetleri filî hizmetten addetmemek icap ettiğine Maliye encümenince karar verilmiştir.

Bu hususta bir de tefsir fıkrası hazırlanmıştır.

Izmir Esnaf Ahali bankasının yeni heyeti idaresi

İZMİR, 26 (Milliyet) — Esnaf Ahali Bankası heyeti umumiyesi bugün toplanmıştır. İçtima hararetli olmuş ve müzakerat sabahtan akşama kadar devam etmiştir.

Yeni idare heyetine eczacı Kemal Kâmil, Nuri Remzi, Çolak zade Sait, mühendis Ömer Lûtfi, Cevahirci zade Şükrü, sabık belediye reisi Sezai Beyler aza intihap edilmişlerdir. Banka bu sene 96 bin lira temettü göstermiştir.

Rüstemiye vapurunun Çeşme açıklarında kazanı bozuldu

İZMİR, 26 (Milliyet) — Rüstemiye vapuru Mersine giderken yolda kazanı bozulmus ve Çeşme açıklarında demirlemeğe mecbur kalmıştır.

Izmir'de şiddetli zelzele

İZMİR, 26 (Milliyet) — Bugün sabah dokuzda biri şiddetli ve sürekli olmak üzere, yarım saat fasıla ile iki defa zelzele olmuştur.

Yunanistanda millî ittihat hükûmeti teşekkül edecek mi?

ATİNA. 26 A.A. — Reisicümhur M. Zaimis'in nezdinde içtima eden siyasî fırkalar reisleri bir millî ittihat hükûmeti leyhinde bulunmuşlardır. Bu hususta müzakerelere pazarertesi günü devam edilecektir.

Soğuklar bağlarda mühim tahribat yapmıştır

Hava raporu

ANKARA, 26 A.A. — Bugün bütün Türkiyede suhunet mühim bir surette düşmüştü. İstanbul ve Trakya mıntakasında nakıs 4 dereceye ve Ege mıntakasında nakıs 5 dereceye ve orta Anadoluda kezanakıs 5 dereceye kadar düşmüştür. Vaziyettteki fevkalâdelik soğuk merkezinin Trakya ile Ege ve orta Anadolu üzerinde bulunmasıdır. Zira en soğuk olması mutat olan şarkî Anadoluda bile bugün suhunet ancak nakıs 4 dereceye kadar düşebilmiştir. Ankaranın bu sabahki suhuneti nakıs 4 derece idi. Üç gün evvel düşmeğe başlıyan hava tazyiki kar düşmesini intaç etmiş ve Trakya ve Ege mıntakasında toprak üzerinde 5 santimetre irtifa teşkil edecek dereceyi bulmuştu. Dünkü karışık hava vaziyeti dün akşam ve bu sabah kar yağışının devamını mucip olmuştur. Dün akşamki yağış daha ziyade orta Anadolunun Ankara, Merzifon, Çorum ve Yozgat havalisine isabet etmiştir. Hattâ Yozgatta kar irtifaı 11 santimetreyi bulmuştur. Karın devam etmesi ve hava tazyikının bir iki gün evveline nisbetle seri bir surette yükselmesi suhunetin bugünkü şiddetli düşüşünü mucip olmuştur.

Bu vaziyet orta Anadoluda bugün için mezruata ve ağaçlara zarar verecek mahiyette değilse de Ege mıntakasında soğuk tahribatı yapması endişesi vardır. Hattâ Çanakkalede suhunetin nakıs 5 dereceye düşmesi baklaarda ve çiçeklenmiş ağaçlarda oldukça mühim tahribat yapmıştır.

Manisada suhunetin sıfırdan aşağı 1 dereceye düşmesi tomurcukları kabarmış olan bağlarda tahribat yapmıştır. Yalnız donlara karşı sün'i bulut usulünün tatbik olunduğu yerlerde tahribat az olmuştu. Karadenizde şimalî garbî fırtınası Samsunda tesirini göstermiştir. Gece ve bu sabah Türkiyede kar yağmıyan yerlere yağmur düşmüştür.

Dün Ankarada 10,20 geçe küçük leblebi cesametinde düşen dolunun tahribatı olmamıştır.

KAYSERİ, 26 A.A. — Yağmurları müteakip dün gece kar yağmış ve her tarafı yeniden beyazlara bürümüştür. Şiddetli soğuk vardır.

Türk - Yunan dostluğu

ATİNA, 25 A.A. — Athinaika gazetesi meçhul Yunan askerinin âbidesine Türk ordusu namına çelenk konulmasını mevzuu bahis ederek diyor ki:

Bu iki ordu biribirleriyle harp meydanlarında döğüştüler. Fakat bu iki millet mezarlarının üstünden elele verdiler. Türklerle Yunanlılar bugün dostturlar ve bunların azmî artık askerlerinin harp meydanlarında karşılaşmamasıdır. İki millet için yeni ve geniş dostluk ve teşriki mesai inkılâbı açılmaktadır.

ATİNA, 26 A.A. — Yunan istiklâlinin yıldönümü münasebetiyle meçhul askerin abidesi bugün fevkalâde merasimle küşat olunmuştur. Merasimde hükûmet azası, meb'uslar ve âyan azaları, sefirler heyeti ve bütün Atina halki hazır bulunmuştur. Abideye konulan çelenkler meyanında bilhassa Türk ordusu namına Türkiye sefareti tarafından vazolunan çelenkler nazarı dikkati celpediyordu.

Otobüs imtiyazı

ANKARA, 26. A. A —. İstanbul belediyesinin otobüs imtiyazını bilfiil işletmekten ziyade bu imtiyazdan istifade ederek işi tanzim edecegi, vesaiti nakliye şirketlerine otobüslerin yaptıkları rekabetin önüne geçeceği, vesaiti nakliyesiz semtlere otobüs servisleri temin edeceği zannolunuyor.

Dahiliye vekili bu hafta geliyor

ANKARA, 26. — Dahiliye Vekili, heyeti vekile bütçe hazırlıklarını bitirdikten sonra ağlebi ihtimal Salı günü İstanbula hareket edecektir. Vekil Bey İstanbulda iki gün kalacaktır.

Buğday fiatları birden yükseldi !

Ekonomi

Buğday fiatları dün birden bire yükseldi

Bu yükseliş normal görülmüyor

Buğday fiatleri dün borsada birdenbire yükselmeğe başlamıştır.

Dün borsaya 76 vagon buğday gelmişti. Son haftalar zarfında görülmeyen bir derecedeki bu mevrudat fazlalığına rağmen, dün fiatler ekstra buğdayda 7 kuruşa kadar çıkmıştır. Bu fiat, buğdayda uzun müddetten beri görülmemişti. Borsa mehafilinde bu yükseliş gayri tabii telâkki edilmektedir.

Alâkadarlar fiatlerdeki bu yükselişi son haftalar zarfında mevrudatın çok az almasına ve bu yüzden değirmenlerdeki stokların azalmış bulunmasına atfetmektedirler.

Vaziyetin normal bir şekil alması ve bu şekilde mütaleası için bugün fiatlerin takip edeceği seyre intizar etmek zarureti vardır.

Sanayi birliğinde bugün de içtima var

Sanayi birliği heyeti umumiyesi bugün fevkalâde olarak içtima edecektir. Bu toplantıda bundan evvel yapılan iki içtimada tetkik edilen yeni teşviki sanayi ve sınai kredi bankaları projeleri etrafında müzakerata devam edilecektir.

Milano sergisinde Türkiye

Hükûmetimizin bu sene beynelmilel Milano sergisine ilk defa resmen iştirake karar verdiğini yazmıştık. Avrupanın en büyük panayırlarından olan Milano sergisine mümkün olduğu kadar vasi ve mükemmel bir şekilde iştirak için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Ticaret umum müdürü Naki Bey sırf bu mesele ile meşgul olmak üzere şehrimize gelmiştir. Naki Bey dün Ofise gelerek sergi ve panayırlarla meşgul olan raportör Avni Beyle esasat üzerinde görüşmüştür.

Milano sergisi 12 Nisanda açılacak ve 22 Nisana kadar devam edecektir.

Ticaret ve sanayi erbabımızın bu sergiye iştiraki her halde çok faydalı olacaktır.

Avrupaya yaş meyve ve sebze ihracatı

Ziraat Vekâleti Avrupaya yaş meyva ve sebze ihracını intizama sokmak için bazı tasavvurlar beslemekte ve bu hususta tetkikat yaptırmaktadır. Vekâlet bu sene üzüm mevsiminde Fransadan birkaç tane ambalâj mütehassısı getirtecektir. Mütehassıslar ziraat mekteplerinde ve bağ mıntakalarında halka ve talebeye ambalâj öğretecektir. Avrupaya yaş meyva ve sebze ihracı için Şark şimendiferlerinin soğuk hava depolarını havi vagonlar tedarik etmesi icap etmektedir. Bu vagonlar tedarik edildiği takdirde Avrupaya üzüm kavun, karpuz, domates ve saire ihraç edilebilecek ve memlekete büyük faydalar temin edilecektir. Almanya, hariçten giren sebze ve meyvaların tonundan 3 mark gibi cüz'i bir resim aldığından burası bizim için en müsait ihracat memleketi olabilecektir. Yunanistan bile Kandiyeden Almanyaya yaş üzüm ihraç etmeğe muvaffak olmaktadır.

15 günlük ihracat

İhracat ofisi Martın birinci nısfında, 15 gün zarfında başlıca ihraç eşyamızın ihracat miktar ve kıymetlerini tesbit etmiştir.

Bu istatistiğe nazaran başlıca ihraç eşyamızın son 15 günlük ihracat miktar ve kıymeti şudur:

	Kilo	Lira
Koyun, keçi (baş)	5695	51970
Yumurta	426708	182750
Hamderi	16767	9813
Yapağı	98706	47867
Tiftik	28924	11175
Halı	20414	71018
Arpa	4611854	206251
Üzüm	856759	306714
İncir	132309	12876
Fındık (kabuklu)	33780	7851
İç	415041	202703
Zeytinyağı	274478	92327
Palâmut	224923	109169
Afyon	10310	59429
Pamuk	689972	227226
M. kömürü (ton)	21163	218381

Bir çok tacirler kontenjan istiyorlar

Kontenjan sisteminin terkedileceği hakkında intişar eden haberler üzerine birçok tacirler mektupla Ticaret odasına müracaat etmişlerdir.

Bunlar kontenjan sisteminin ticaret âleminde çok faydalı olduğunu, binaenaleyh terkinin mahzurlu olacağını yazmaktadırlar.

Afyon inhisarı haberi

Afyon ticaretinin devlet himayesine alınması hakkında bir tasavvur mevcut bulunduğu hakkında dün sabah intişar eden haber afyon piyasasında telâş uyandırmıştır.

Dün bir çok afyon tacirleri Ofise ve alâkadar makamata müracaat ederek bu haberin derecei sıhhatini sormuşlardır.

Maamafih şehrimizde bu hususta hiç bir malûmat yoktur. Bu yolda bir haber bundan üç dört ay evvel de deveran etmiş, fakat aslı çıkmamıştı.

BORSA

26 Mart 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İst. dahili	95,50	Elektrik	4,92
Şark d. yolları	3.30	Tramvay	4,92
D. Muvahhide	48,75	Tünel	4,90
Gümrükler	8,—	Rıhtım	16,75
Saydi mahi	6,—	Anadolu I	27,50
Bagdat	6.50	„ III	26.20
T. askeriye	6,50	„Mümessil	21,80

Esham			
İş Bankası	10,—	Terkos	27,—
Anadolu	15,16	Çimento Ar.	9,20
Reji	4,10	Ünyon dey.	23,25
Şir. hayriye	14,--	Şark dey.	2,60
Tramvay	54,—	Balya	2,16
Umumi sigorta	11,25	Şark m. ecza	3,—
Bomonti	24,25	Telefon	15,25

Çek fiatları			
Paris	12,06	Prağ	15,73
Londra	793,	Viyana	3,90
Nüyork	47,25	Madrit	6,28
Milano	9,4 —	Berlin	1,9,85
Brüksel	3,38,1/2	Varşova	4,21
Atina	36,521/2	Peşte	3,78
Cinevre	2,44,1/2	Bükreş	3,381/2
Sofya	64,—	Belgrat	26,45
Amisterdam	1,17,13	Moskova	1094,—

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170,—	1 şilin, Av.	28,—
1 isterlin	793,—	1 pezeta	16,—
1 dolar	212,—	1 mark	50,1/2
20 liret	220,—	1 zolti	25,—
20 f. Belçika	117,—	1 pengo	32,—
20 drahmi	42,—	20 ley	24,—
20 f. İsviçre	822,—	20 dinar	75,—
20 léva	25,—	1 Çernoveç	—
20 florin	85,—	1 Altın	925,—
		1 Mecidiye	48,5
20 kur Çek.)	125,—	1 Banknot	232,—

Defterler Yanınca..

Yeniköyde nufus tahriri yapılacak

Yeniköy nahiye müdürlüğü dairesinin cuma gecesi yandığını yazmıştık.

Bu binada polis, nüfus, maliye şubeleri de bulunuyordu. Polis ile nufusa ait defterler yanmıştır.

Maliye şubesinin evrakı kurtarılmıştır. Nufusun defterleri yandığı cihetle mahallen bir komisyon teşkil edilerek yeniden tahrir yapılacak ve defterler vücude getirilecektir.

Eminönü bekçileri

Son günlerde bekçi işleri etrafında deveran eden dedikoduların intacı için Eminönü kazası kaymakamlığı bir talimatname hazırlamış ve nahiyelere tebliğ etmiştir.

Bekçiler gece muayyen vazifelerinden maada gündüz karakollarda hizmet görecek değildir. Bekçilerin vazife saatı yazın saat 18 den 5 e, kışın da 18 den 7 ye kadardır.

Kaymakamlık lüzum görürse bekçilerden bir veya ikisinin her gecenin ilk nısfında istirahatine müsaade edilecektir.

Bekçilerin akalli ücretleri 35 liradır. Bu para heyeti ihtiyariyelerce tahsil olunacaktır. Bekçi aylığı vermeyenlerin esamisi, gene heyeti ihtiyariyece bir cetvel halinde tesbit edilecek ve tahsili emval kanununa tevfiken icraen tahsil olunacaktır.

Belediyede

Garson Bahşişleri

Hesap puslasına yazılabilir mi, yazılamaz mı?

Lokanta, birahane ve emsali gibi yerlerde alınan yüzde on garson ücretlerinin hesap puslasına dahil edilip edilmemesi kaymakamlıklar tarafından tereddüt edilen bir nokta olmuştur. Mesele hakkında belediye talimatnamesinde de bir sarahata tesadüf edilememiştir.

Garson ücretlerinin bahşiş mahiyetinde olduğu ve hesap puslasına dahil edilerek alınması mecburi tutulamıyacağı daha makul görülmektedir.

Belediye iktısat işleri müdürlüğü bu işlerle alâkadar olması lâzım gelirken dün müdür bey bize bu hususta:

— "Bu gibi şeylerle meşgul olmam" demiştir.

Halbuki bundan epeyce bir müddet evvel belediye iktısat müdürlüğü bu gibi yerlerde fiat isteleri tetkik etmiş ve fahiş bulunanlar indirilmişti.

Halkın mutazarrır olmaması için evvelce başlanan iyi bir usul şimdi yüz üstü bırakılmıştır. İktısat müdürlüğünün vazifeleri başında halkın yiyecek ve içecek maddelerini kontrol etmek gelmektedir. Evvelce iktısat müdürlüğü tarafından tesbit ve tasdik edilen fiat listeleri, son zamanlar da takip ve kontrol edilmemesi yüzünden kıymetlerini kaybetmişlerdir. Lokanta, birahane, gazino ve emsali yerler gene bildikleri gibi fiatları yazmaktadırlar.

Çifte ile köpek öldürülür mü?

Sokak köpeklerinin gece yarısından sonra ve çifte ile itlâf edildiği hakkında belediyeye bazı şikâyetler vaki olmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde hakikaten bazı belediye memurlarının köpekleri gece vakti silâhla itlâf ettikleri anlaşılmıştır. Bu ise halkı tedhiş ve rahatsız etmektedir. Kaymakamlıklara bir tamim gönderilerek bu şekilde hareket edilmemesi bildirilmiştir.

Itfaiyede yenilikler

İstanbul itfaiyesinin takviyesi için Belediye yeni makinelerden başka itfaiyeye yeni memurlar da alınmasına karar vermiştir. Şimdiye kadar itfaiyede Terkos onbaşılığı, telefon memurluğu, sıhhiye memurluğu, borazancılık mevcut efrat tarafından yapılıyordu. İtfaiye neferleri nöbetle bu işleri yapıyorlardı. Bazan yangından pek yorgun ve pek bitap gelen itfaiye efradı arasında bu vazifelere tefrik edilenler işlerini hakkile yapamayorlardı.

Belediye bu mahzuru kaldırmak için gelecek seneki bütçe ile itfaiye kadrosunu genişletmeğe karar vermiştir.

Yeni kadroda Terkos onbaşıları, telefon memurları, sıhhiye memurları, borazancılar bulunacaklardır. Beyoğlu, Üsküdar ve İstanbul gruplarına 6 terkos onbaşısı, 10 telefon memuru, 6 sıhhiye neferi, 3 borazancı tayin edilecektir.

Bundan başka yeni makineler alınınca bunlar da çalışmak üzere kadroya 35 şoför, 85 itfaiye neferi ilâvesi kararlaştırılmıştır. İtfaiyenin hortum noksanları da tamamlanmıştır. Bu suretle itfaiyedeki bir çok noksanlar tamamlanmıştır.

Mühim yangınlarda yangın yerleri ile gruplar arasında doğrudan doğruya muhabere edilebilmesi için bir telsiz cihazı alınması da düşünülmektedir. Fakat bu tasavvurun önümüzdeki bütçe ile yapılamıyacağı anlaşılmıştır.

Verem pavyonu için arsa

Cerrahpaşa hastahanesi yanında inşa edilecek verem pavyonu için lâzım gelen bostanın istimlâk muamelesi ikmal edilmiştir.

Hâmit Bey Ankaraya gitti

Belediye reis muavini Hâmit B. Ankaraya gitmiştir. Hâmit B. belediye memurlarının tekaüdiye meselesini takip ve intaç edecektir.

Büyükdere fidanlığı

Büyükderede tesis edilecek büyük fidanlığın kat'i ihalesi nisan başında yapılacaktır. İhaleden sonra derhal tesisata başlanacaktır. Fidanlık 28 bin liraya mal olacaktır.

Mahkemelerde

Babıâlideki otomobil faciasında ölen çocuk

Son baharda vukua gelen bu facianın davasına başlandı

Geçen senenin son baharında Ankara caddesinde çok feci bir otomobil kazası olmuş, Ali Vafi Bey isminde bir zata ait bir tiriptik otomobil durduğu yerden fırlayarak, Hilmi kütüphanesinin mağazası duvarına çarpmış, bir kızın ölümüne, bir kadının, bir çocuğun ve bir hamalın yaralanmasına sebep olmuştu.

O zaman gazetelerde uzun uzadıya bahsedilen bu facianın muhakemesine perşembe günü ağırceza mahkemesinde başlanılmıştır. Ali Vafi Bey mahkemede kazadan çok müteessir olduğunu söyledikten sonra, bu facianın hiç farkına varılmadan vuku bulduğunu anlatmış, otomobili İstanbul da hiç görülmemiş bir tip olduğu için kaza günü vuku bulan bir arızayı tamir için sokak başında durduğu vakit bir çok kimselerin oto etrafında toplandığını, makinenin ötesini berisini karıştırdıklarını, hattâ otomobilde bulunan Holandalı dostunun bu halden sinirlendiğini, kalabalığın dağılması için polise müracaata karar verdiğini anlatmış ve:

— Bu anda nasıl oldu anlayamadım, otomobil birdenbire yerinden fırladı, olanca sür'atile karşiki duvara çarptı ve facia vuku buldu, demiştir.

Ali Vafi Bey dinlenildikten sonra şahitler çağırılmış, doktor Atıf, çinkograf Alâettin, makine mühendisi Mustafa Beyler şahit olarak dinlenmişlerdir. Şahitler kazanın nasıl vukua geldiğinin farkına varamadıklarını söylemişlerdir.

Kazadan sonra Ali Vafi Bey kazazedelerin ailelerinin ziyalarını mümkün olduğu kadar para ile ödemekten çekinmediği için Perşembe günkü muhakemede müddeilerden kimse hazır bulunmamıştır. Muhakeme müddeilerin müzekkereyle celbi ve daha bazı şahitlerin dinlenilmesi için başka güne kalmıştır.

Otomobille esrar kaçıranlar

Bir otomobil içerisinde bir sandık esrar naklederken cürmü meşhut halinde yakalanan İstepan ve Panayota ait tahkikat evrakı dokuzuncu ihtisas müstantikliği tarafından vazife harici görülerek cümhuriyet müddei umumiliğine tevdi edilmiştir.

Ziver Beyi kim vurdu?

Londra birahanesi sahibi Ziver Beyi vurduğu zanniyle tevkif edilen Hüseyin Pehlivan tahliye edilmiştir. Bu yaralanma hâdisesinin tahkikına devam edilmektedir.

Cevdet Molla Beyi vuran

3 ay evvel Nişantaşında bir vak'a olmuş, sabık meşihat müsteşarı Cevdet molla Bey kayınbiraderi sabık amedii divanı hümayun ketebesinden Hamdi Bey tarafından tabancayla yaralanmıştı. Bu vak'aya ait muhakemenin günü teayyün etmiş, tarafeyne ve şahitlere tebligat yapılmıştır. Muhakeme çarşamba günü saat 10,30 da ağırceza mahkemesinde icra edilecektir.

14 yaşındaki katil mahkûm oldu

Kasımpaşada Huriye Hanım isminde genç bir kadını 18 yerinden yaralayarak öldüren 14 yaşında Bayramın muhakemesi dün neticelenmiştir. Bayram 5 sene hapse ve Huriye Hanımın tahakkuk edecek veresesine 1000 lira tazminat vermeğe mahkûm olmuştur.

Nis'teki Yarışlar

Süvarilerimiz çok ciddi çalışıyorlar

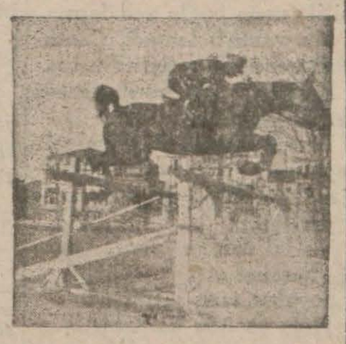

Nice'teki binicilik yarışlarına iştirak edecek olan atlardan: Ronsevo, süvarisi yüzbaşı Cevat B.

Nice şehrinde yapılacak olan beynelmilel at yarışlarına bizim de iştirakimiz mukarrerdir.

Bu münasebetle her gün zabitlerimiz orada yapacakları yarışın egzersislerini binicilik mektebinin sahasında muntazaman yapmaktadırlar.

Bu işi memleketimizde ilk defa ortaya atan binicilik mektebi müdiri Cevdet Bey talimlerin son derece ciddi olması için çok yakından alâkadar oluyor.

Bir iki sene evvel bu sporu hiç bilmezken şimdi bu şube çok alâka celbeden bir şube olmuştur.

Her gün öğleden sonra sivil sporcular da entrenöman yapmakta ve onlar da kabiliyetlerini inkişaf ettirmektedirler.

Nice müsabakasında her halde zabitlerimizin iyi derece alacakları bu işin alâkadarları arasında kanaat haline gelmiştir.

Hiç ecnebi temas yapmadan Bulgaristanda aldığımız neticeler çok şayanı ehemmiyet idi. Bu sefer Nice de bu derecelerden çok fazla muvaffakiyet elde edileceği şüphesizdir.

Beynelmilel yarışlar için hazırlanan zabitlerimizin en başında gelenler şunlardır. Yüzbası Cavat, yüzbaşı Ziya, Birinci mülâzim Cevat, mülâzim Saim Beylerdir.

Biz de zabitlerimize muvaffakiyet temeni etmeği bir vicdan borcu telâkki ediyoruz.

Halit Şazi Ihtifali

Dün merhumun kabrinde toplanıldı

Diş tabibi Dr. Halit Şazi Beyin ölümünün 11 inci yıldönümü münasebetile dün merhumun Eyüptek kabri başında bir ihtifal yapılmıştır. Halit Şazi Beyi sevenler, merhumun, talebe ve dostlarından maada dişçi mektebi muallim ve talebesi ihtifalde hazır bulunmuşlardır. Dün sabah saat 9,25 de hareket eden vapurla ihtifal heyeti, Eyübe gitmişlerdir. Merhumun kabri başında diş tabipleri cemiyeti namına cemiyet reisi Kâzım Esat Bey ile talebe namına Mahir Bey, birer hitabe irat ederek Halit Şazinin diş tababeti meslekine yaptığı büyük hizmetlerden bahsetmişlerdir.

Bir hoca Ef. nin dûasından sonra ihtifale nihayet verilmiş ve heyet, avdet etmiştir.

Dün bu münasebetle dişçi mektebi müdürü müderris Sait Cemil B. tarafından merhumun hayatı hakkında bir konferans verilmiştir. Dünden itibaren Dişçi mektebi dershanelerinden birine Halit Şazi ismini taşıyan bir levha asılmıştır. Mektepte, Halit Şazi ihtifalı dolayısile dün tedrisat yapılmamıştır.

Karadenizde fırtına dindi

Karadenizde hüküm suren fırtına hafiflemiştir.

Cenevreden avdet

Cenevre içtimaını takip eden gazeteci arkadaşlarımızdan Necmeddin Sadık ve Naşit Hakkı Beyler dün şehrimize avdet etmişlerdir.

Memurlar mühür kullanmıyacaklar

Maliye Vekâletinden defterdarlığa gelen bir tamime göre, memurlar resmi muamelâtta şahsî mühür ve hakkedilmiş imza kullanamıyacaklardır.

Bizzat el yazısı ile imza atacaklardır. Üzerlerine ayrıca imza atılan resmi mühürler bundan hariçtir. Bunun gayri resmi eşhasa ve mütekaidin, eytam ve eramile şümulü yoktur.

Haydarpaşa Gümrüğünde

Müfettişler teftişe başladılar

Aldığımız malûmata nazaran Maliye müfettişleri Haydarpaşa gümrüğü başmüdürlüğü kontenjan taksimatı üzerinde teftişe başlamışlardır.

Söylendiğine göre, buna sebep limon kontenjanın tahsisat taksimi esnasında bazı yolsuzluklar olduğu iddiasıdır. Maamafih bu hususta henüz müsbet bir şey yoktur.

Müze tetkikat Yapıyor

Çakmakçılarda Amerikan mektebi arkasında kanalizasyon hafriyatı yapılırken tesadüf edilen sahrınçta müze idaresi tarafından tetkikata başlanmıştır. Sahrıncın ne zaman ve kim tarafından inşa edildiği henüz tesbit edilememiştir.

Poliste

Tramvay ve kamyon müsademesi

Ortaköyde Feriye tütün deposundan Enver Paşa tütün deposuna tütün taşıyan inhisar idaresinin 127 numaralı kamyonu Ortaköyde tek hatlı tramvay makasından geçerken Bebek'ten gelmekte olan 1203 numaralı vatmanın idaresindeki 225 numaralı tramvay arabası, kamyona çarparak hasara uğratmıştır.

Dostunu yaraladı

Kasımpaşada, Edirneli Hidayet Hanımı dostu Karakaş Kirkor, namı diğer Mehmet bıçakla yaralamıştır.

Pangaltıda hırsızlar

Pangaltı polis merkezi yeni bir hırsız şebekesi meydana çıkarmıştır. Bunlardan Hüseyin isminde biri yakalanmıştır.

Bu şebeke evvelki gece Pangaltıda aktar Hikmet Beyin evine giderek kapı kilidini bir maymuncukla açıp içeriye girmişlerdir.

Hırsızlar evden bir kürk manto, bir dikiş makinesi, bir tabanca, iki takım kostüm, bir pardesü, bir kıymettar masa saati, bir hırka ve bir işlemeli gümüş tabaka alıp kaçmışlardır.

Pangaltı polis merkezi işe vaziyet etmiş ve tahkikat neticesinde hırsız şebekesini meydana çıkarmıştır.

Tutulan Hüseyin ifadesinde Şükrü isminde diğer bir arkadaşı daha olduğunu söylemiştir.

Bunların daha başka arkadaşları da olduğu ve bir kumpanya halinde çalıştıkları anlaşılmaktadır. Zabıta Şükrüyü ve diğer arkadaşlarını arıyor.

Kâbil sefirimiz geldi

Kâbil sefirimiz Hikmet B. dün sabah Ankara vapurile İskenderiyeden şehrimize gelmiştir. Hikmet B. 26 gün evvel Kâbilden hareket etmiş ve Mısır'a uğramıştır. Bir kaç güne kadar Ankara'ya gidecektir.

Hikmet B. Kâbil'den hareketi esnasında Efganistan'da sükûnet mevcut olduğunu ve Türkiye - Efganistan münasebatının dostane olduğunu söylemiştir.

İşsizlere iş, işçi istiyenlere işçi buluyoruz!

Işsizlere iş bulmak için Milliyet tavassut ediyor

Bize yazınız!

İş arayanlarla işçi arayanlar arasında tavassuta başladığımız günden beri, gerek iş arayanlardan gerekse işçi arıyanlardan pek çok mektuplar almaktayız. Bu nektuplar maksadı teshil edecek bir tarzda tasnif edilmektedir.

" Milliyet " memlekette çoğaldığından bahsedilen işsizliğin, işsizlerin ihtiyaç sahalarına dağılmacıklarından ileri geldiğine kanidir.

Birçok kaza merkezlerinde, hattâ vilâyetlerde makineci, motörcü, tesviyeci, tornacı, iyi bir dülger, marangoz, âlâtı ziraiye tamircisi; elektrikçi şu veya bu ihtisas işçileri ve ustaları yoktur.

Onun için biz işsizlerle işçi isteyenler arasında tavassutta bulunmak isteyoruz.

Gerek İstanbula, gerek memleketin her köşesine şamil olan bu tavassutun daha müsmir ve faydalı olmasını isteyoruz. Onun için

Ricamız şudur:

Valiler, kaymakamlar, nahiye müdürleri; diğer taraftan belediye reisleri, fırka idare heyetleri reisleri; ticaret müdürleri ve alâkadar idare âmirleri bulundukları yerlerdeki işçi ihtiyacını (şekil, mahiyet, evsaf, verilecek ücret ve iş şartları tesbit edilerek) bize bildirirlerse bize müracaat etmiş ve adreslerini bırakmış olan işsizleri kendilerine bildireceğiz. Bu suretle hem işsiz kalan ve memleketin neresinde iş bulabileceğini bilmediği için bunaları vatandaşlarımıza hizmet etmiş, hem de memleketin her tarafına bir çok güzide işçilerin dağılarak müfit hizmetler deruhte etmelerine yardım etmiş olacağız.

Hususî müessesat sahipleri de bu husustaki ihtiyaçlarını bize bildirirlerse memnuniyetle kayd edeceğiz.

1 — Kime ve nasıl işçiye ihtiyacımız var?

2 — Nasıl iş istiyorsunuz, elinizde ne san'at vardır, ne kadar ücret istersiniz, İstanbul haricine gider misiniz, hususî bir şartınız var mı?

Bize bildiriniz.

Memur, kâtip, muhasip veya diğer hizmet talep edenlerle ihtiyaç sahipleri arasında da bu tavassutu yapacağız. İş istevenler de, işçi ve memur arayanlar da mektuplarını "İstanbul, Milliyet gazetesi iş tavassut bürosu" namına göndermelidirler!.

Bu, memlekete ve vatandaşa yapılacak en büyük hizmettir.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

27 MART 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet

Telefon Numaraları:

Başmuharrir ve Müdür 24318

Yazı işleri Müdürlüğü 24319

İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata göre bugün hava kısmen bulutlu olacak, rüzgâr mütehavvil ve mutedil surette esecektir. Dün hava tazyiki 764 milimetre, en fazla sıcaklık 4 en az 2,5 olarak tesbit edilmiştir.

FELEK

Belediye bakkalı

İhtikârla mücadele tedbirleri düşünülürken belediyemizin bize ucuz mal satmak çaresini bulduğunu öğrenmekle mesrur olduk. Elbette kuru kuruya çalım satmaktansa ucuz fasulye, nohut satmak hayırlıdır.

Otobüs imtiyazı, plâjlar ve nihayet bakkaliye... Fena gidiş değil.. Yalnız benim kork tuğum bir nokta var. Şimdi bize ucuz ve yalnız maliyet fiatına mal satmak için bu mağazaları açarız.. Derken o mağaza için bir muhasebe idaresi teşkil olunur, bir levazım idaresi, bir hesabı kat'î kalemi, bir muhabere idaresi, bir sevkiyat müdüriyeti, bir müfettiş, derken bir heyeti teftişiye, brr meclisi idare, bir müdüriyet kalemi, müdür, müdür muavini, satış başmemurluğu, onun kalemi, derken Avrupada tetkikat ondan sonra fasulyenin okkasını kırk sekize satmağa mecbur oluruz. Böyle olunca beriki muhtekirler de havalanırlar, artık fiatları yükselttikçe yükseltirler. Halimiz duman olur.

Umalım ki, bütün bu düşündüklerim birer hezeyandır.. Bu satış normal bir yolda gider ve biz de ucuz, sudan ucuz erzak ve yiyecek satın alırız... Yalnız bu münasebetle belediyenin yeni ve genç İktısat müdüründen bir şey rica edeceğiz....

Beyoğlu tarafının manav ve bakkallarını şöyle bir müşteri gibi gezsin!... Amma sabırlı ve tahammüllü olmalı! Bilhassa manavlar çok mütecavizdir. Adama:

— Sen onu yiyemezsin! Kumpir ye! kumpir! derler..

Bir portakalın, bir elmanın bir fasulyenin, bir şeker ve bir çikolatanın beş yüz metrelik bir saha dahilinde ne kadar ayrı fiatlara satıldığını anlasın ve hiç değilse bu yüksek fiat isteyen bir kaç kişiyi belediye ye çağırıp:

— Yahu! Bu malların alış fiatı kaça?.

— Efendim şu kadar!

— Pek âlâ, yanındaki komşun bunu senden yüzde elli eksiğine satarken senin yaptığın edepsizlik değil mi?. diye çıkışsın ve iktiza ederse bunları cezalandırsın!.. Çünkü Bey oğlunda bir kısım esnaf vardır ki; onlar ihtikârın ağababalarıdır..

Çoban ve altın!..

Bir kıraat kitabı okur gibi gazetelerde okudum:

"İki çoban Alâiye civarında altın dolu bir sandık bulmuşlar.„ Bu havdisi okuduğumuz zaman arkadaşlardan her biri sanki kendi bulmuş gibi:

— Ben olsam derhal bir apartıman yaptırırdım..

— Ben olsam hemen esham alırdım..

— Ben olsam otobüsler, otomobiller...

Birisi dedi ki:

— Ben bulsam aklımı kaybederdim..

Bir diğeri cevap verdi:

— Korkma bir şey olmaz..

— Neden?.

— Olmayan şey kaybolur mu?..

FELEK

HİKÂYE

Yaprak gözlü sevgilim

Kemal Kâzım Bey kârlı bir iş için acele Milâno'ya gidiyordu. Seyahat kararı o kadar sür'atli verilmişti ki eşi dostu ile, hattâ karısı ve metresi ile uzun boylu vedalaşmağa bile vakit bulamadı. Çantalarını trene zor yetiştirdiler.

Para işi böyle teşrifat mesele lerine kıymet verir mi.

Kemal Kâzım Bey işe ait dosyaları el antasında yanında olduğu halde kompartımana yerleşti.

Ve iki dakika sonra ekspres hareket ettî.

Seyahat tatlı şeydir.

Hele ucunda kârlı bir iş olursa.

Kemal Kâzım Bey böyle hem başını dinleyecek, hem para kazandıracak seyahate çıkan adamlara mahsus o tok ve tatlı neş'e ile ağzımda pürosu lokanta vagonunda etrafı seyrediyordu.

Seyahatin ikinci günü akşamı (Venedik) te idiler.

Şef dö tren:

— Kırk dakika bekliyeceğiz!

Dedi.

Yolcular rıhtıma inmişlerdi.

Kemal Kâzım Beyin aklına geldi.

— Eşe, dosta birer mektup yazıp vereyim. Dedi. Hemen kâğıt, zarf çıkardı. Evvelâ karısına şu mektubu yazdı:

— Sevgili karıcığım, Medihacığım.

İstanbuldan birden bire ayrıldığım için seninle adamakıllı vedalaşamadım. Artık acısını dönüşte çıkarırız. Sakın üzülme. O mahut dedikodulara aldırma. Onları bizi çekemiyenler uyduruyor. Sözde şu sıska Melâhat benim metresimmiş. Buna sen de gül ben de güleyim. Dünyada kadın kalmadı da artık o mendebur, o lades kemiği, o solucan kadına mı kaldım.

Ne ise herkes söyler. Sen işine bak. Sana (Venedik) ten bin bir puse. Gözlerinden öperim

Kemal Kâzım Bey zarfı da yazdı. Sonra metresi Melâhat Hanıma hitaben şu mektubu yazmağa başladı.

Canımın içi, benim fidan boylu, zeytin yaprağı gözlü yavrum Melâhatım.

İstanbuldan ansızın ayrılmam, sana gelip tatlı tatlı konuşmama mani oldu. Ne kadar isterdim ki seyahate çıkmazdan evvel senin o narin vücudünle yanyana kalaym. Bütün seyahatimde hep senin o yeşil gözlerinin hayali ile yaşıyorum.

Dönüşte avdetimi haber vermiyecegim. Gizlice Yeşilköyde inecek ve otomobille sana geleceğim. Seninle bir hafta başbaşa kalırız.

Ondan sonra seyahatten dönmüş gibi bavullarımı alır eve giderim. Nasıl iyi değil mi?

Artık yine karımı kıskanmıyorsun ya. Benim evimle alâkamın bir Çin — Japon münasebetinden farkı olmadığımı bilirsin. Hayatımda kadın olarak seni tanıdım. Seni tanıyorum ve seni tanıyacağım. Gözlerinden... .

— Can, can, can!

— Vagonlara!

Hareket zili çalıyordu. Kemal Kâzım Bey hemen mektubu bitirdi.

"Gözlerinden öperim benim şeker yavrum.„

Ve hemen kâğıtları zarflara koydu. Memura verdi.

Bir dakika sonra tren de kalktı.

* * *

(Milâno) daki iş istediği gibi oldu. Cebine on beş bin liralık bir çek koyan Kemal Kâzım Bey keyifli bir dönüşle İstanbula geldi.

Dediği gibi Yeşilköyde indi. Otomobille metresi Melâhat Hanımın evine gitti.

Fakat kapıyı açan hizmetçi:

— Hanım annesinin evine gitti, dedi. Ara sıra uğruyor.

Kemal Kâzım Bey mecburî olarak kendi evine gitti.

Fakat evde kimseyi bulamadı. Komşulardan biri hanımın Ankaraya, hemşiresinin yanına gittiğini söyledi.

En son olarak yazıhanesine gelen Kemal Kâzım Bey kendi namına iki mektup buldu. Biri karısından, biri de metresinden...

Her satırı bir zehir zenberek olan bu mektupları okuyunca kapıların neden duvar kesildiğini anladı. (Venedik) ten yazdığı mektupları yanlış zarflara koymuş, metresinin mektubu karısına, karısının mektubu metresine gitmişti.

Burhan CAHİT

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL (1200 m. 5 kilovat) 18 gramofon 19,30 Bedayii musikiye heyeti,20,30 opera,21 Kemal Niyazi Bey heyeti, 22 tango.

Dil işleri

B. C. D meselesi

İki kişi arasında geçen münakaşaya karışmak doğru değildir. Fakat Falih Rıfkı Beyle Vâlâ Nurettin Bey arasında geçen (B, c, d) münakaşasına daha bir çok zatlar karıştı. Gördüm ki kimi nalına, kimi mıhına vurdu. "Her biri bir hâletin„ söyledi. Kimse benim söylemek isediğim şeyleri söylemedi; bekledim; dinledim, çıkan olmadı.

Doğru ve haklı bildiğim şeyleri yazmak istiyorum.

Önce Vâlâ Nurettin Beyin davasından başlıyalım. Akşam gazetesinin (23) şubat tarihli nüshasındaki yazısından bir parça alıyorum

"Türkçenin bünyesinde Mehmet'in sonu "t„ ile bitmez; mücerret halindeyken bile "d" ile biter. Zira, [Mehmet Ali] ismini [Mehmedali] telâffuz ediyoruz.„ diyor.

Vâlâ Nurettin Bey burada kaideden habersiz gibi görünüyorlar. Burada iki esas vardır. Birincisi! Türkçe kelimelerin sonunda sakin olarak "b, c, d" bulunmaz; "p, ç, d„ bulunabilir. Kullanış böyledir. Bir dilin kaideleri kullanıştan doğar. Kapmak filinin emir sigası olan "kap„ la "kap kacak„ taki (kap) söyleniş te birdir.

Atı olmıyan adam manasına olan "atsız„ la adı, sanı yok manasına gelen "atsız„ ayrı ayrı söylenişte değildir. "Ağaç„ la (saç) kelimelerinin sonları bir sestir. Bir olunca ayrı, ayrı harflerle yazılması doğru olamaz.

Mehmet kelimesinin sonu nasıl söyleniyorsa şerbet kelimesinin sonu da öyle söyleniyor. "t„ ve (d) harflerinin çıkakları ayrıdır. Eski Türkçede kelimelerin sonunda (d) harfi sakin olarak bulunmazdı. Bu şekil Arap tesirinden ileri gelmiştir. Hattâ kelimelerin sonunda ki harekeli (d) lar bile "t„ ile yazılırdı. [Divanı bıgatüt Türkün üçüncü cildinin üçüncü sayfasında "akdi„ kelimesi (aktı) imlâsında yazılmıştır. Yirminci sayfada "yedi„ kelimesi (yeti) şeklindedir. [Abuşka] lûgatinin birinci sayfasında şöhret almak manasına olan [ad almak] kelimesi "atalmak„ imlâsında geçmiştir.

Gelelim ikinci esas! Türkçe kelimelerin sonunda sakin olarak bulunan "p, ç, t„ harfleri gerek mefulü bih, mefûlü ileyh, izafet halinde ve gerek kendisinden sonra gelen bir kelimeye vaslı takdirde, daha kısası: Mefûl, izafet, vasıl dolayısile harekelenirse, bu harfler "b, c, d" şekline girer.

Vâlâ Nurettin Bey kaideyi şu yolda anlıyor:

"Türkçede kelimelerin sonuna "b, c, d" ha'rfleri yazılmaz. İsim mücerret olursa "p, ç, t" yazılır.„

Böyle anladığı yaptığı itirazdan anlaşılıyor.

"İşte Mehmet ali ismi mücerret olduğu halde Mehmedali talâffuz ediyoruz.„ diyor.

Kaide [Mücerret halinde isimin sonundaki "p, ç, t„ harfleri isim meful, muzaf veya muzafu ileyh olduğu zaman "b, c, d" şeklinde değildir ki Vâlâ Nurettin Beyin o itirazı yerinde olabilsin. Kaide, yukarda da söylediğim gibi kelimelerin sonunda sakin olarak "b, c, d" bulunmaz. Ancak "p, ç, d„ bulunabilir. Kelimelerin sonu her hangi bir suretle harekelenecek olursa bu harfler — bir takım kelimelerde — "b, c, d" olurlar. [*] Ahmedağa, Yakubefendi, Saracoğlu gibi kelimeler hep böyle vâsıl mahsulüdürler.

Sözün kısası! Bugünkü imlâ tarzı çok doğru ve dilin bünyesine uygundur. Değişecek bir şey yoktur. Sonu sakin kelimelerin ahirine "b, c, d„ yazmak imlâmızı İngiliz imlâsına döndürmek demektir. Çocuğa "oğlum ağac, kitab, Mehmed yazacaksın fakat "agaç, kitap, Mehmet„ diye okuyacaksın„ demek doğru mudur? Yazılışla söyleyiş arasında fark olması yeni harflerden beklenilmiyen bir şeydir.

Daha aşağıda Vâlâ Nurettin Bey, "Sancak açtı sözünü sancağaçtı suretinde kullanmayız„ diyor. Belki İstanbulun bazı yerlerinde dedikleri gibi kullanılabilir. Bu bir kıymet ifade etmez. Çünkü büyük Türk yığını bunu "Sancağaçtı„ şeklinde kullanmaktadır.

Üç beş kişinin söyleyişi, bir milletin diline esas olamaz.

Müsaadelerile Vâ - Nu Beyin bu yazıdaki bir hatalarından bahsedeceğim. O makalede "sancak kelimesi tasrifinde sancağ şekline ifrağ olunuyor.„ demiştir. Bura, tasrif kelimesinin yeri değildir. Çünkü mefûl, izafet mücerret olmak gibi haller ismin tasrifi değildir; muhtelif halleridir. Tasrif ancak fiiller için düşünülebilir. Bakınız küçük Larus tasrifin karşılığı olan "conjugaison'" kelimesini anlatırken "maniére de conjuger un verbe" diyor ki "bir f'ilin tasrifi usulü" demektir. Tasrif yalnız fiillerin zaman, şahıs, çokluk, azlık, siga gibi muhtelif şekillerinin tablosudur. isimlerde tasrif yoktur.

"Türkçenin bünyesinde Mehmet„ in sonu (t) ile bitmez. diyecek kadar vukuf gösteren bir zatın bunu bilmemesi ihtimali yoktur; fakat zuhul buyurmuş olabilir.

B. Atalay

Mefülüfih değil [*]

Askerî tebligat

Jandarma zabiti olmak istiyenler

1076 No. lu İH. Z. leri ve IH.AS. Me. kanununun 3. cü maddesi ahkâmma tevfikan yetişmiş İH. Z. lerile 931 senesinde jandarmaya talip olmuş ve fakat geriye bırakılmış olanlardan jandarma zabitliğile muvazzaf sınıfa nakle talip olanların şeraiti öğrenmek üzere nihayt 2 Nisan 932 tarihine kadar mukim bulundukları askerlik şubelerine müracaatları.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sirgortalarımızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 4886.

SİNEMALAR

Pazarmızdan istifade ederek Haftanın en güzel iki filmini gidip görünüz:

MELEK sinemasında Senenin en güzel komedisi DÜŞEŞ OLACAKSIN (Tu seras Duchesse) MARY GLORY ve FERNAND GRAVEY tarafından.

ELHAMRA sinemasında TEHLİKELİ YOLLAR (Les carrefours de la ville) GARY COOPER'in temsili olan bu sinema şaheseri bütün dünyada takdir edilmiştir

İlâveten: Sesli varyeteler ile Paramount halihazır dünya havadisleri.

BEBE DANIELS ve EVERETT MARSHALL

DİXİANA

filminde en mükemmel şarkıları taganni edeceklerdir.

Kuvvetli heyecanları seversenız

ASRİ SİNEMADA

Büyük muvaffakiyetle gösterilen RENEE ADORE ve WİLLİAM COLLİER'nin temsili

ALTIN GASIPLARI

(LES CONQUERANTS DE L'OR)

fevkalâde filmini görünüz.

Bugün saat 16,30 matinesinde ve suvarede: SAİT EDİP ve FERNANDA tarafından yeni program ile Mösyö, Madam ve Matmazel NEZEP tarafından Yeni Atina rövüleri.

Bugün MAJİK sinemasında CHARLOTTE SUSA, GEORGE ALEXANDER ve VERNER FUTTERER'i en mükemmel bir operet olan

İZDİVAÇ LİMİTED ŞİRKETİ

(MARIAGE LIMITED) filminde görünüz.

İlâveten: P.D.C. halihazır dünya havadisleri

ÇÖL MENFİLERİ

Mahpusların hayatına ait bir film.

RASPOUTİNE

Büyük itina ile filme alınan yaşanmış bir hikâye. Sözlü ve şarkılı film.

Yeni neşriyat

Ziya Paşa

(Hayatı ve âsarı — Terciibend — Terkibibend)

Büyük Türk edibinin bir fotoğrafisile birlikte hayatından ve eserlerinden bahis bir başlangıçtan sonra merhumun ölmez şaheserleri olan Terciibend ve Terkibibendini ihtiva eden bu kitap gayet nefis bir surette (Resimli Ay Matbaası T. L. Ş.) tarafından neşrolunmuştur.

İlâhiyat

Darülfünun İlâhiyat fakültesi kelâm tarihi müderrisi Şerefeddin B. İlâhiyat unvanlı bir eser neşretmiştir. Kıymetli bir tetkik eseri olan bu kitapta tarihi felsefede Araplara tahsis edilen kısımda başta Farabi olmak üzere "İbni Sina", «İbni Rüşt», "İbni Bace" ve daha bir iki kişiden bahsedilmektedir. Eserde bunların hepsi Aristonun mukallitleri olduğu zikredilmekte. "Aristo" yu ve bunu taklit ve takip eden "İbni Sina" yi kuvvetle ret etmiş olan ve hiç bir kimseyi taklit etmiyen "Ebül - Berekâtı" ve bunun hususî fikirlerinin ihtiva eden (Elmuteber) namındaki kitabından bazı bahisleri cemetmektedir.

Şerefeddin Bey bu eksikliği doldurmak ve felsefe tarihine bir hizmet etmek ümniyesile bu kitabı ve sonuncu kısmı olan ilâhiyat tarafını tercüme etmek suretile ilk defa olarak lisanımız ile bu feylosofun bir eserini neşretmiş ve yine ilk defa olarak lisanımız ile felsefe tarihine bir şahsiyet kazandırmış oluyor ki bu cihetten de eser ayrıca şayanı tavsiyedir.

Sinema- Tiyatro

RAŞİT RIZA TİYATROSU

Şehzadebaşı

Bugün akşam saat 21,30 da

Kurt ağzında kuzu

Vodvil 3 Perde

Nakleden: Mahmut Yesari Bey

Gişe gündüz açıktır. Tel. İst. 22053 den tiyatro gişesini isteyiniz.

ECONOMOU OPERET HEYETİ

Fransız Tiyatrosunda

Bugün saat 17,30 te yalnız bir matine CAMPANELLE.

Akşam suvare saat 21,30 te ilk defa olarak GYNEKA TOU DROMOU.

Pek yakında Madam Nikolesku şerefine olarak İ TRİS AĞAPES.

ARANIYOR

Şehrimizin mühim bir müessesesi tarafından otomobil karoserilerini boyamak için tecrübedide ve Türk tabiiyetinde bir boyacı ustası aranıyor. Teklifatın yalnız muktedir olan kimseler tarafından "Müessese" rumuzile İstanbul 176 No. lu posta kutusu adresine gönderilmesi.

Milliyet'in Edebî Romanı: 51

GÖZYAŞLARI!.

Etem İZZET

Sevgim yalan değilmiş değil mi?

Aldanmış v.. beni aldatmışsın değil mi? .

Bana en büyük fenalığı sen yaptın değil mi?.

Benim katilim oldun değil mi?.

Bunu biliyor, bu günahın azabını çekiyorsun değil mi?.

Yüzüme bakmaktan korkarak, çekinerek hepsi için baş salladı ve:

— Evet..

Dedi.. Başını kaldırıp yüzüme bakamıyordu. Ben de hiç bir şeye bakamıyor, kendimi karanlıkta yürüyor,boşlukta, yüyürüyor, kendi kendime yürüyor sanıyordum.

İkimiz de susmuştuk.

— Müsaade eder... misiniz

gece barışırlar...

vakit geliyor..

Nihayet mavi tuvalet gi-

"Zi

dat

ben gideyim?.

Dedi. Ondan ayrılmak değil, onun topukları altına yatmak, kendimi çiğnetmek, ezdirmek, etlerimi kemiklerimi kaldırım taşları üzerinde didiklettmek istiyordum. Fakat, dilim gayri ihtiyarî:

— Hay hay...

Dedi. Elimi uzattım. O da elini uzattı. Korkarak, çekinerek:

— Size biraz muavenet edebilir miyim?.

Dedi. Çantasını açtı. Gözüme ilişti. Çantanın orta gözü onluk, ellilik, beşlik banknotlarla doluydu. İnce, güzel çok güzel parmakları ile bu banknot yığmını karıştırdı karıştırdı, kalın, kaba bir tutamı bana uzatmak için çıkardı...

Düşündüm:

— Cebimde on para yok..

Satılacak bir şey yok!

Alınacak yer yok..

Yine düşündüm:

— O bana bu kadar fenalık yaptı utanmadı. Ben para almaktan niçin utanayım?.

Fakat, yüreğimin ortasından kopan ve beynimi neşterleyen sızılı bir his:

— Olmaz!.

Dedi ve.. ben de:

— Hayır. Hiç bir şey istemem!.

Dedim. Israr etti.

Yine:

— Hayır..

Hayır..

Hayır!.

Dedim. O zaman:

— Allaha ısmarladık!.

Dedi. Avcı elinden kurtulan bir tavşan tez canlılığı ile ilerledi, hemen bir taksiye atladı!.

Arkasından uzun uzun baktım..

* * *

... dam sokulgan ne...

gözden kayboldu!

Ben yine bakıyordum

Gözlerim beraberdi!.

Dalgındım!.

Bir defa başını çevirip arkaya bakmadı!.

İçlendim:

— Geriye kim baş çevirdi ki?.

Dedim. Ve.. düşündüm:

— Şimdi ben ne vapacağım?.

Nereye gideceğim?.

Ne olacağım?.

O kalpten kalbe konan bir kartaldı. Bir tarihi bitirip öbürüne başlayan bir şehvet akıncısı idi. İradelerini yıktığı, beyinlerini erittiği insanların lâşelerini çiğneye çiğneye ilerleyen ve.. şahlanan bir yaradılıştı.

Artık o çiğnenen, son defa beli kırılan beyni akmış, iradesi tükenmiş insanlardan biri de bendim!

Mağlûbiyetimi iyice öğrendim ve.. kendi kendime söylendim:

... dım!.

Bir rüzgâr gibi geldi geçti...

Ve.. içimden haykırdım:

— Mağlûbum!.

Son mukavemetim de yıkıldı..

Zaafımı hissettim:

— Ayakta duracak halim yok!.

Bir yere tutunmak, ayılmak, kendime gelmek istiyordum.

Yavaş yavaş yürüdüm!.

Fakat, henüz gözlerim açılmıyordu. İnsanları seçemiyordum. Gözlerimde küçülen, ufalan, yok olan koca Beyoğlu caddesi yine sisli, dumanlı ve.. görünmezdi!.

* * *

Yine meyhanedeydim.

Yine:

— Ver İstavri!.

Diyordum. Nasıl gelmiştim, kaç tane içmiştim?. Saat kaçtı, buraya geleli ne kadar oluyordu?. Hiç birisini bilmiyordum. Ve İstavri her:

Diyişimde,

— Buyurun pasam..

Diye kadehi doldurup önüme sürüyordu.

Kendimi hâlâ onunla beraber.. Onunla konuşuyor; onunla gidiyor zannediyor ve.. söyleniyordum:

— Niye böyle yapıyorsun?.

Görmüyor musun seni seviyorum?.

Sana tutkunum!.

Sensiz olamam..

Bana acı!.

Bak senin için ne hale düştüm?.

Haydi, yine benim ol!.

Gel, gir kollarımın arasına..

Seninim.. de!

Bunu istiyorum..

* * *

Bir aralık İstavri:

— Delikanlı!

Hey..

Evlât..

Bey ağabey!.

Diye omuzumdan sarsıyordu.

— Ne var?

— Kes artık!.

Kendine gel..

Dokunacak!.

Dedi.

— Korkma acı patlıcanı kırağı çalmaz!.

Dedim ve.. ilâve ettim:

— Ver bir tane daha!.

Amma, başımı kaldıramıyordum, gözlerim yumuktu. Görmüyor, bilmiyordum. Sadece işitiyor, cevap veriyor ve.. bir tek arzu duyuyordum:

İçmek.. Ve.. göz kapaklarımın altında tek canlı bir hayal vardı: Naran, onunla konuşuyor, onunla gülüşüyor, onunla oturuyordum!

Usta İstavri:

— Artık veremem!.

Dedi. İlâve etti:

— Dünyanın rakısını içtin!.

Baksana arpacı kumrusuna döndün!.

İçimdeki arzu değişmez bir arzuydu.

— Hayır..

Bana bir şey olmaz!.

ÇOCUK

Kahraman Ali Murat

— Beş yaşındakilere masal —

Büyük Muristan emiri Aliyyüşşan fena uykulu bir gece geçirdikten sonra, sabahleyin pek sinirli uyandı. En ufacık şeyden kızıverirdi. Çünkü bir gün evel akla gelmedik bir felâket sarayı alt üst etmişti.

Kocaman bir timsah denizden çıkarak şehre gelmiş ve

etrafa dehşet saçarak sarayın mutfağına girmiş ve aşçıbaşıyı yutmuştu.

Emir Aliyüşşan çoraplarını giyerken söyleniyordu:

— Eyvahlar oslsun, aşçıbaşım gitti. Bana o kadar iyi kuzu dolması yapan aşçıbaşım.... Teşrifat nazırım gitseydi, yine neyse neydi, fakat aşçıbaşım gitsin. Ne felâket! Bu mel'un mahlûku yakalayıp gebertmeli!

Emir Aliyyüşşan hiddetinden titreyerek, derhal mabeyncileri topladı. Timsahı öldüre-

ne güzel zümrütlerinden birini vereceğini ve keyfiyetin bütün memlekette ilân edilmesini emretti.

Emirin emri her yerde davullarla ilân edildi. Fakat kimse korkunç timsahı öldürmeğe cesaret edemiyordu. Zavallı emir de istediği gibi kuzu dolması yiyemediği için göz göre göre eriyip gidiyordu.

Günler geçtikçe, emir tahammül edilmez bir hale geliyordu. Tam o sıralarda fakir bir halbandın oğlu Ali Murat sarayа geldi:

— Ya emir, ben hayvanı itlâf edeceğim, dedi.

Kimse kulaklarına inanmıyordu. Koca memlekette bu işi yapmağa kimse cesaret edememişti de, bunu bacak kadar boyu ile Ali Murat mı yapacaktı? Fakat gönlünü kırmadılar. O da "ferman efendimizin" deyip saraydan çıktı ve yanında silâh makamına esrarengiz bir kutu toz olduğu halde timsahı aramağa koyuldu.

Ormanlarda, dağlarda, ovalarda, nehirlerde bir hayli dolaştıktan sonra nihayet bir derenin kenarında uyuklayan timsaha rast geldi ve uyandırdı. Kızdırmağa başladı. Uykusuz timsah küçük Ali Murada aldırmıyordu. Çünkü uykusu vardı. Fakat Ali Murat öyle ağır şeyler söyledi ki, izzeti nefsinden yaralanan timsah en nihayet dayanamadı ve kızdı ve Ali Muradı yutmak için kocaman ağzını açtı.

Ali Murat ta o dakikayı bekliyordu. Derhal cebindeki kutuyu çıkararak içindekini şiddetle timsahın ağzından içeriye attı.

Timsah evvelâ ne olduğunu anlayamadı. Meğer bu toz aksırık tozu imiş. Timsah mendilini aramağa vakit kalmadan öyle aksırdı ki, aksırığının şiddetinden vücudü patladı ve param parça oldu.

O sırada aşçıbaşı timsahın kopan bacağı ve kuyruğu arasından çıktı. Ne vakitten beri timsahın karnında mahpus kalmıştı. Derhal timsahın etinin en âlâ taraflarından kesti ve saraya dönüp mutfağa girdi. Emir aliyyüşşana kuzu dolmasından mükemmel bir timsah dolmasında bu yemeği görünce hemen kollarını sıvadı ve kemali afiyetle timsah dolmasını yedi.

Küçük Ali Murat vadedilen zümrüdü almıştı ve bunu çok pahalıya sattı. Bu para ile şehir civarında güzel bir ev satın aldı. Anası, babası ile beraber her üçü artık o dakikadan itibaren mes'ut yaşamağa baş-

Oyunlar

Hocafendi "A„ sevmez

Bu oyun çok eğlencelidir. Oyuncular bir masanın etrafına toplanırlar, yahut yerde halının üstünde bir halka çevirirler. Oynu idare edecek olan kur'a ile seçilir. Bu oyuncu sıra ile diğer arkadaşlarına sorar:

— Hocafendi "A" sevmiyor. Ona ne veri in?

Öteki çok düşünmemek şartiyle cevap verir. Meselâ:

— Süt, der.

Yahut "Un" çerez, nohut, kemik ve saire..."

Yeter ki hocaya verilen şeyin i-

çinde "A" harfi olmasın. Meselâ oyuncu sorulan suale:

— Elma veyahut şeftali derse gaj verir.

Çünkü elma ve şeftali de "A" harfleri vardır.

Oyunu idare eden sualinde harfleri de değiştirebilir.

Bu suretle kesede epeyce gaj birikince, oyunu idare eden gene oyunculardan birine sorar:

— Bu ne yapsın?

— Kuzu gibi melesin.

Ve oyunu idare eden keseden bir gaj çeker. Kimin gajı ise o kuzu gibi meler.

Hulâsa gaj verenler bu suretle

arkadaşları ne arzu ederlerse, onu tatbik etmeğe mecburdurlar.

Coğrafya dersinde

Hoca — Üzerinde oturduğumuz toprak güneşin etrafında döner.

Talebeden biri — Gece güneş yokken neyin etrafında döner Hocafendi?

Üzüm, elma

Hoca — Üzümle ne yapılır?

Cemil — Şarap efendim.

Hoca— Elma ile?

(Herkeste sükût)

Talebeden biri — Komposto yaparlar efendim.

Hoca bir şey bilmiyormuş

Küçük Cemil bir gün annesine dedi ki:

— Anne, bizim hoca hiç bir şey bilmeyor.

— Nerden anladın yavrum?

— Kara tahtaya ne zaman bir şey yazsa, hep bize okutuyor.

Zavallı mikroplar

Hoca — Sen söyle küçük Cemil, su her zaman temiz midir?

Cemil — Hayır efendim. Bazan içinde mikrop vardır. Mikropları öldürmek için de suyu kaynatırlar.

Hoca — Peki, su kaynamağa başlamadan bir ses çıkarır. Bu ses nedir?

Cemil — Can çekişen mikropların bağırışlardır efendim.

Çehreleri dikkatle tahlil edenler iyi bir "adam sarrafı„ olabilirler

Umumiyetle karakterleri ifade eden sekiz türlü tip vardır. Bu tipler hangileridir?

Hepimiz biliriz ki bu ilim bir falcılık değil, daha ziyade psikoloğluktur. Çehre ruhun aynasdır, derler. Bir adam hakkında ilk defa olarak gayriihtiyarî bir hüküm verdiğimiz zaman, bu hükmümüz adamn fiziyonomisine istinat eder. Fakat bazı kimseler bu hükmü vermek için fiziyonomiye iyice dikkat eder-

Müşteri

ler, bazıları da basit bir nazarla hükümlerini verirler.

Hayatta "adam sarrafı" olmak iyi bir şeydir. Yaşla insanlar aşağı yukarı farklarla adam sarrafı olurlar. Lâkin iyi bir adam sarrafının dikkati ve tarassutu diğerlerinden fazladır.

On yedinci asra kadar fiziyonomi san'ati Yunan ve Lâtin filozoflarının anlattıklarından ibaret kalmıştı. Fakat son asır-

Chems

da, bilhassa Delétre fiziyonomiyi bir ilim sahasına koydu.

Fiziyonomiyi umumiyet itibarile sekiz kısma ayırmak lâzımdır. Bu kısımları tadât edelim:

1 — Müşteri tipi (erkeklerde) bu kısımdakiler hayatı zevkle kabul etmişlerdir. Bilhassa dost cemiyetlerini severler. Nereye giderlerse oraya tatlı ve neş'eli bir sükûnet getirirler. Münakaşalardan, kavgalardan çekinirler. İstikamet ve namuskârlıktan haz duyarlar. Bir cemiyette de daima rüchan görürler. Cemiyetlere riyaset ederler, kendilerine en iyi yer ayırırlar. İri yapılı ve dolgun çehrelidirler. Gözlerinde daima bir tebessüm vardır. Alınları geniştir, yaşla bu alın daha ziyade açılır. İyi giyinmek endişesi bunlar için ikinci derecede kalır. Yavaş, fakat metin adımlarla yürürler.

1 — Müşteri tipi (kadınlarda) hayatta diğerlerini hüsnü idare ve nüfuzlarını göstermekle temayüz ederler. Evlenirlerse, kocaları için hakikî bir hayat arkadaşı olurlar. Bunlar da iri yaplıdrlar ve daima sakindirler. Nefislerine hâkimdirler.

Merih

Burunları ekseriya alâgrektir, omuzları geniştir. Sesleri yavaş ve ağırdır.

2 — Şems tipi (Erkeklerde) orta boyludur. Açık ve muhaddep alınları vardır. Burunları öne doğru gayet hafif eğridir ve sivridir. Dudakları adeta müressemdir. Açık bakışlıdırlar. Gözleri ekseriya mavi veya sarıdır. Sesleri tınnetlidir ve bu tınnetten azimkâr oldukları nı anlamamak kabil değildir.

Zekidirler. Güzel san'atlara ve fene karşı temayülleri vardır. Diğerleri hakkında iyi hükümler verebildikleri için, herkesten ne şekilde istifade edebileceğini tayin ederler. Biraz hesap oldukları için, bazan su-

kut edebilirler. Fakat yine kendi gayretlerile az zamanda doğrulabilirler. İzdivaçta geçimsizdirler.

2 — Şems tipi (kadınlarda) bu nevi kadınlar nadirdir ve bu kadınlar maddeten de, manen de hemen tam bir kemalin timsalidirler. Çehreleri oval'dir ve çehrenin hatları tertemizdir. İri ve parlak gözleri, uzun kirpikleri vardır. Alınları muhaddeptir. Münevver ve yüksek fikirlidirler. Renklerden, bediiyattan tam bir vukufla anlarlar. Bunlar da erkekler gibi izdivaçlarında nadiren mes'ut olmuşlardır.

3 — Merih tipi (erkeklerde) Merihlileri gösteren şey geniş çehreleridir. Bir bakışta enerjik fakat geçimsiz oldukları anlaşılır. Kirpikleri sık, gözleri gri ve nafizdir. Elmacık kemikleri çıkıktır. Boyunları kalıncadır, ve hiddet ettikleri zaman boyunları kızarır. Burun delikleri genişçedir. Çeneleri yuvarlakça ve serttir.

Hükmetmeği ve kendi sözlerini dinlettirmeği severler. Her meslekte hareketlerinde istiklâl ararlar. Çalışkandırlar. Kumara iptilâları yok değildir.

3 — Merih tipi (kadınlarda) onlarda da erkeklerin hasaili vardır. İstiklâli ve sporu severler. Adeta kadın kıyafetinde erkeklerdir. Meselâ bir atelyeyi mükemmelen idare ederler. Cüret ve cesaretleri vardır. Erkekleri bile itirazsız emirlerine tabi tutabilirler.

Orta boyludurlar. Omuzları muntazamdır, kolları ve bacakları adalîdir. Emin ve seri adım

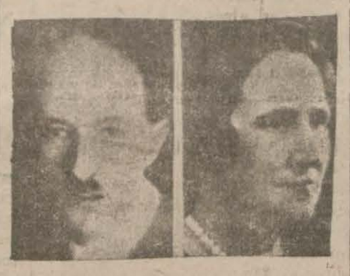

Utarit

Zühre

larla yürürler. Dudaklarının hatları barizdir. Bu nevi kadınlar çocuklarından itibaren tatlılıkla idar edilebilirler. Şiddet kendilerini isyana sevkeder.

4 — Utarit tipi (erkeklerde) kısa boyludurlar, çehreleri sivridir. Gözleri küçük, fakat keskin bakışlıdırlar. Burunları incedir, burun delikleri oldukça küçüktür. Kaşları mukavvestir, hızlı yürürler.

Göğüsleri dardır. Adeta çelimsiz bir manzara arzederler. Sanki vücutlerinden ziyade kafaları ile yaşarlar.

Zeki ve hilekârdırlar. Zekâları en sıkışık zamanlarda bir selâmet tarafını bulmakta geçikmez. Karışık işleri yoluna koymakta maharetleri vardır. En iyi diplomatlar Utarit tipindedirler.

Daha aşağı sınıfta mükemmel esnaf ve komisyoncu olurlar. Fakat ekseriya kendilerini zekâlarının idaresine bırakırlar. Bir işte muavin olarak istihdam edilirlerse, şayanı hayret derecede faydaları dokunur. Bir işin içinden sıyrılmasını çok iyi bilirler ve müteşebbistirler.

4 — Utarit tipi (kadınlarda) erkeklere benzerler. Ayni suretle zeki ve mahirdirler. Kısa boyludurlar. Keskin ve müstehzî bakışlıdırlar. Dudakları incedir, vücutleri zayıftır. Boyunları biraz uzuncadır.

İşten anlarlar. Meselâ bir mağazada en iyi satıcı, bir bor-

drede en iyi sekreterdirler. Her işe kolaylıkla uyarlar.

5 — Zühre tipi (erkeklerde) bu tipte erkeklerin uzun kirpikleri ve tatlı bakışları vardır. Burunları genişçedir, burun delikleri hareket eder. Dudakları çıkıkçadır. Saçları ekseriya siyahtır. Sıktır ve bazan ondüledir. Boyları vasatın biraz fevkindadır. Omuzları hafif düşükçe-

Kamer

dir. Sesleri tınnatsızdır. Tabiatleri biraz kadına benzer. Kıravatlarının duruşuna ve pantolonlarının çizgisine itina ederler. Güzel sana'tları severler.

Bu nevi erkekler yollarında çok kadınlara tesadüf ederler ve bu tesadüfler hayat ve istikballerini ekseriya değiştirir.

5 — Zühre tipi (kadınlarda)

Zühal

çehreleri "Oval"dir ve hatları temizdir. İri gözleri vardır. Burunları hafif müdeverdir. Dudakları belirsiz çıkıkçadır. Omuzları o kadar geniş değildir.

Tatlı ve sahhar oluşlarında harikulâde kuvvetlidirler, bir tebessümlerile her kusurlarını affettirebilirler. En büyük kusurları da koket oluşlarıdır. Tuvaleti, mücevheri, hülâsa hoşa gitmeğe yarayan şeyleri severler. Eğlenceye, çiçeğe ve kuşlara kadar derin bir zaafları vardır.

6 —Kamer tipi (erkeklerde) yuvarlak çehrelidirler. Açık bakışları vardır. Kaşları mukavvestir ve çehrelerine hayran insanların manzarasını verir. Burunları yuvarlaktır. Çenesi ve yanakları dolgundur.

Musiki ve şiiri severler. Bir çok projeler yaparlar, fakat bu projeler kuvvedenfile çıkmaz. Zira karakterleri daima mütebeddildir. Muhayyeleleri geniş olduğu için, endi kafalarında seyahatler yaparlar, zengin olurlar ve bir gün bu hayallerin hakikat olduğunu da görmüşlerdir Bir çok bahriyelilerde ve musikişinaslarda bu tipe tesadüf edersiniz. Konuşurlar, fa-

Arz

kat gevezelikten hazetmezler.

6— Kamer tipi (kadınlarda) bu nevi kadınlar mebzuldür. Bunlar küçük, dolgunca vücutlu, çocuk çehreli ve tıflâne tavurludurlar. Yahut uzunca boylu, sarışın, solgun çehrelidirler. Gözler ipham ile örtülüdür. Gayet iyi tabiatleri vardır. Seyahati severler, okumağı severler ve hulyaperverlerdir. Lemfatiktirler.

7 — Zühal tipi (erkeklerde) bunlar zayıftırlar. Tenleri, koyu, bakışları kederli, gözleri siyahtır. Yavaş ve sakin adımları nı sayar gibi yürürler, ekseriya yere bakarlar. Siyah saçlıdırlar. Yüzleri uzun, burunları ve dudakları incedir.

Karakterleri ciddidir. Teşebbüslerinde talihleri nadiren yar

olur. Çok uğraşırlarsa ancak muvaffak olurlar.

7 — Zühal tipi (kadınlarda) bunlar da erkekler gibidirler. Sebatkâr ve sadıktırlar. Ekseriya olduklarından daha yaşlı görünürler. Ciddiyetten hoşlanırlar.

Yüzleri uzuncadır. Tenleri esmer, saçları siyahtır. Bedbindirler. Nadiren gülreler. Böyle olmakla beraber, yine sempatiktirler.

8 — Arz tipi (erkeklerde) geniş vücutludurlar, kafaları da büyükçedir. Çeneleri kuvvetlidir. Gözleri küçük ve çöküktür. Sesleri kalıncadır.

Bir çok köylüler bu tiptedirler. İnatçıdırlar. Mal düşkünüdürler. Güzellikten ve incelikten o kadar anlamazlar. Fakat çok çalışkandırlar ve her şeyde ancak bir fayda beklerler.

8 — Arz tipi (kadınlarda) bunlar da erkeklere benzerler. vücutları ağır veya yağlıcadır. Elmacık kemikleri çıkık olmakla beraber, yüzleri iricedir. Boyunları kuvvetli ve adalîdir. Bu kadınlar da son derece çalışkandırlar. İyi bir ana olurlar. İşlerinde pratiktirler. Yapıları kuvvetli olduğu için ekseriya çok yaşarlar.

İşte size umumiyet itibarile sekiz tip.. Bu tiplerin karışık olanları da vardır. Bu suretle karakterleri hakkında da ona göre hüküm vermek icap eder.

KADIN

Bahar geldi. Bu mevsimde de küçük şapkalar modadır. Hatta daha hafif ve biraz daha küçüktürler. Bittabi şapkalar gene sağ kulağın üzerine eğilmiş duracaklardır. Bir fark varsa, kışın manto üzerine giyilen koyu kadife ve sair şapkalar yerine, yaz ve bahar tuvaletine uygun olacaklardır. Bu yaz bilhassa küçük hasır şapkalar revaçtadır.

Süt ve faziletleri

Süt için şimdiye kadar neler yazılmış değildir. Yeniden sütten bahsedildiği zaman, bir çok rakamları biribiri ardına dizmek güç değildir. Meselâ bir litrelik inek sütünde vasatî 37 gram protein, yani peynir, 40 gram mevaddı şahmiye, yani tereyağ, 45 gram şeker vardır ki her üç unsur vücudün ihtiyaçlarını hulâsa edebilir. Protein ensicemizin yenileşmesine yardım eder. Mevaddı şahmiye souğa karşı mücadeleyi teshil eder. Şeker ise mesaimizin gıdasıdır. İlâve edelim ki süt emleha itibarile de zengindir. Ayni zamanda A ve B vitaminlerinin membaıdır.

Herkes için asıl yaşanı dikkat olan sütün gıda kıymeti itibarile diğer gıda maddeleri arasındaki mukayesesidir:

Bir litre süt = 8 yumurta = 500 gram et = 300 gram ekmek = 200 gram prinç veya kuru fasulye.

Halbuki bu diğer gıdaların hiç birisi süt kadar tamam değildir. Sütte gıda noktasından —demirden başka— ne aranırsa vardır. Uzviyet sütün yüzde doksanını alır. Yani vücude giren sütün işe yaramıyarak bıraktığı posa bu kadar azdır.

Hülâsa, sütün azîm bir kıymeti gıdaiyesi vardır. Onun içindir ki süt yalnız çocukların ve hastaların değil, herkesin gıdasıdır.

Kadın ve güneş

Yukarıki resim Şikagodaki idman klubü azasından Miss Pearl Loventhul'u, yeni kıyafetinde gösteriyor. Görülüyor ki dünya idman cemiyetleri son zamanlarda kuvvetli bir cereyan alan çıplaklar cemiyetlerine zahir birer vaziyete geçiyorlar. Amerikalı Miss' te vucudunu güneşin hayırlı ültraviolelerinden mahrum bırakmıyacak bir kostüm yaptırmıştır. Bu kostüm sadece eteği tutan bir askıya ne kadar benzeyor değil mi?

Kadın bir süs olmaktan kurtulmalıdır

Bizde tuhaf bir adet var. Her yeniliğe başlangıcında güç ve geç alışmakla kalmıyor takdirle karşılancak bazı yenilikleri adeta gülünç buluyor, benimsemiyoruz.

Meselâ: Kadınların çalışması. Bunu hoş görenler, kadını bu yolda teşvik edenler, kadının iş hayatına atılmasını onun tarakki, inkişaf ve inkılâbında hayırlı ve muvaffakiyetli bir adım olarak telâkki edenler olduğu gibi kadının çalışmasını hoş bulmayanlar, buna bir türlü alışamayanlar ekseriyeti teşkil ediyor dersem mubalağa etmemiş olurum.

Zengin kadın çalışan kadını hor gören kadındır. O maddî ihtiyaçlarını kimseye el açmdan kafasının bilgisi, alnının teri ile kazanan bu kadın önünde ihtiramla eğileceğine ondan bahsederken dudak bükerek geçer. Babaları mızın çoğu kızlarını çalıştırmak istemezler. Bu kabil babaların bu husustaki telâkkileri başka başkadır. Kimi zengin olduğu için kızının çalışmasını mevkiini küçülücü bir hareket diye kabul eder. Onun için kızlarının iş hayatına atılması adeta bir enezzüldür. Bazı babalar ise kızlarının bu hayata atılmalarını umumî manasında ayıp sayar, onların bu hayata girmekle açılıp saçılacaklarını, nezahetlerinden kaybedeceklerini düşünürler. Bunlardan başka çalışan kadına hor nazarla bakan bir zümre daha var o da evlenmeğe namzet erkekler. Bu erkeklerin hemen yüzde doksan yedisi ilk şart olarak alacakları kızın iş hayatına girmiş olmamasına dikkat eder, bütün düşünceler kuruntulu insanların bilgisizliklerinden doğan neticelerdir. Onda tam bir zevçe, mükemmel bir anne olacak kadın daha ziyade müfit olmak, etrafında kadınlığa bir kat daha hürmet uyandırmak, erkeği önünde boyun eymeğe mecbur olmamak için sadece bir süs, bir oyuncak olmaktan kurtulmalı, icabında masa başında çalışacak, kürüsden hitap edecek, memleketin mukadderatında rol oynayacak bir kuvvete sahip olmalı, hayatın her türlü şekline karşı olgun ve dolgun bir şekilde yetişmelidir.

Vaktin kıymetini bilen kimselerin başka başka meşguliyetler için ayrılmış saatleri vardır. Bu günkü hayatta kadın yalnız süs kadını olarak kalmamalı içtimaî, ilmî ve fennî sahalarda kendine lâyık olduğu yeri ayırarak yürümeli ve ilerlemelidir.

Kadın iş hayatına girmek, muvaffak olmakla kendi inkılâbında büyük bir adım atmış değildir. O nun bu muvaffakiyeti kadınlık tarihinde yeni muvaffakiyetlere yol açacak bir aydınlık olarak işaret edilebilir.

Kadını iş hayatında yolcu etmeyip ona hor nazarla bakanlar onun yükselişinden faide ummayan, onu yalnız bir süs telâkkî edenlerdir.

Meliha AVNİ

Muhabir mektubu

Türkiyenin Montekarlosu neresi imiş?

Sapanca nasıl bir yer ve niçin ahalisi hep meyveci?

Sapanca (Milliyet) İzmit ve hattâ İstanbulun bir mahallesi hükmünde olan Sapanca kasabası, ayni isimdeki büyük bir gölün kenarında ve demiryolu üzerinde havası, suyu güzel ve meyvası mebzul bir nahiye merkezidir. Ben gece vakti buraya çıktım. Eğer ki, beni istikbale gelenler olmasaydı zifirî karanlıklar içinde caddeye çıkamıyacaktım.

İstasyona çıkan yolcular kapıyı bulup ta yola düzelmek için müşkülât çekmekte ve bazıları da şaşırarak dikenli telle re takılmaktadırlar.

Misafirlik

Buradan gelip geçenler Nalbant Zade tahsildar Nuri Efendiyi tanırlar. Bu zat kasabanın yegâne misafir kabul eden iyi yürekli bir vatandaştır. Ben buraya ne zaman gelsem büyük bir sevinçle istikbal ederek hanesine alır götürür ve elinden gelen hizmette kusur etmez.

Bir cevelân

Çarşı ve pazar yerleri ve kısmen de mahalle araları kaldırımlarla döşenmiş olduğundan yağmurlu zamanlarda eskisi gibi çamur ve bataklıklara dalmadan rahatça yürümek kabil olmaktadır. Bu kaldırımlar müdür Hakkı Beyin himmetile yaptırılmıştır. Burada altı kahvehane vardır. Ve hepsi de ağzına kadar her gün doludur. Kasabada iki sene zarfında 25 ev yapılmış ve tütün inhisarı tarafından zarif ve şık bir daire inşa olunmuştur. Sapancanın evlerinde bir kıymeti mimariye yoktur. Hepsi de ahşap ve gelişi güzel kurulmuş binalardır. Son zamanlarda bazı kimseleri bir duvar merakı sarmış olmalıdır ki bahçelerin etrafına yüksek duvarlar çekmek müsabakasına girişmişlerdir.

Birkaç kahvehaneye girdim. Mevsim dolayısile iş ve güce gidemiyen halk kahvehanelerde toplanmışlardı. Herkes, tavla ve iskambil ile meşgul idiler.

Manzarası

Kasabanın manzarası kışın o kadar hoşa gitmez. Fakat yazın pek lâtif bir manzara alacağına şüphe yoktur. Bir tarafında meyvalı ağaçlarla bir orman halini almış olan karlı dağlar silsilesi ve bunun üzerindeki müteaddit köyler, diğer taraftan da kâh sakin ve kâh dalgalı ve havaî mavi deniz gibi bir göl ve bunun sahilindeki bir çok ağaçlı bahçelerle çevrilmiş olan bu şirin kasabanın rilmiş olan bu şirin kasabanın ilkbahardaki manzarasına doyum olmıyacak zanndiyorum!.. İstasyondan kasabaya giden şosenin bazı yerleri çamurludur.. Belediye burasını cüz'î bir himmetle tamir edebilir. Sol tarafında sıtma mücadele binası, hükûmet dairesi ve tütün inhisarının beyaz ve şirin şatosu geçildikten sonra çarşıya girilir. Burada karşılıklı dükkânlar, kahvehaneler, berberler, ve daha bazı mağazalardan sonra çarşının sonu gelir.

İktısadî vaziyeti

Sapanca denilince insanın aklına bir elma memleketi gelir. Filhakika burada mebzulen elma yetişmektedir. Trenler istasyona girer girmez irili ufaklı birçok satıcılar ellerindeki elma sepetlerile vagonların pencerelerine hücum ederler.

Burada elmadan başka, kiraz, erik, şeftali armut, ceviz ve fındık dahi ihraç olunur. Bu sene elma mahsulü iyi olmuşsa da para etmediğinden ecnebiye sevkolunamamıştır. Ve daha doğrusu öteden beri bu elmaları çekmekte bulunan İskenderiyede rast gelene mal gönderilmekten bir fayda hasıl olmadığı cihetle bu sene sevkiyattan sarfınazar olunmuştur.

Elmalarda maalesef hastalık vardır. Bu hastalıkla mücadele için lâzım olan tulumbaları her köy tedarik etmek istiyorsa da vilâyet hususî muhasebesinden bir sene vade ile (27,5) liraya satılmakta olduğundan kimse bunları almak istemiyor. Halbuki, ayni tulumbaları Tavşançıl ahalisinin (17) liraya aldıkları haber almdığından orasile muhabereden sonra alacaklarını beyan ederek, mübayaadan vazgeçmişlerdir.

Küçük Montekarlo

Herkes Sapanca için "Küçük Monte Karlo,, diyor. Çünkü bura ahalisinden bir kısmı yazın meyva parasından ellerine geçen parayı Beyoğlunda yiyerek beş parasız kaldıktan sonra, kabzımallardan üç beş lira yol parası alarak avdet ediyorlarmış! Kış mevsimlerinde işsizlik dolayısile bu parasız kalanlarla bir parça parası olanlar gerek kahvehanelerde ve gerekse hususî evlerde kumar oynadıklarından dolayı bu isim verilmiştir. Burada kumarın taammümüne sebep olan aklı başında ve münever bir zat varmış. Fakat şimdi para olmadığından kumarın şekli de pek hafiftir. Bunlar akşama kadar altı kuruşluk paketine tavla ve iskambil oynamakla iktifa etmektedirler. Maahaza parasızlıktan dolayı gözleri de İstanbula doğru çevrilmiştir. Acaba bir kabzımal gelecek te bize para verecek mi diye bekliyorlarmış!

Ümran

Kasaba dahilindeki sokaklardan bir kısmı yapılmış ve köy yollarının inşasına da başlanmıştır. Kırkpınar köyünde ahali tarafından 3 dersaneli ve iki kat bir metkep ikmal olunmuştur. Bura halkı hayrü hasenata çok mütemayil olduklarından sevaptır diyerek her teşebbüse yardım etmektedirler.

Ziraat

Sapanca ahalisi kendilerine kadar mısır ekerler. Burada arpa ve buğdayın kıymeti yoktur. Halk meyvadan para kazandıkları cihetle bahçe ve tarlalarını hep yemişe hasretmişlerdir. Bir adamın iki dönüm bahçesi varsa yalnız elma mahsulünden senede iki yüz lira para alır. Arazinin mevya yetiştirmeğe olan kabiliyeti halkın gözünü açmıştır.

Ragıp KEMAL

Fransız Tiyatroları

Resmin tenzili mümkün görülmüyor

PARİS, 26 A.A. — M. Tardieu, temaşa müesseselerinin murahhaslarını kabul etmiş tiyatro ve sinemalarla birlikte yapmış oldukları taleplerin bütçenin muvazenesini bozacağını söyliyerek kabul etmek imkânı olmadığını tebliğ eylemiştir.

Başvekil, tamaşa murahhaslarına, maarif nazırının bir uzlaşma esası bulmağa matuf telkinata dair yarın izahat vereceğini beyan eylemiştir.

Maarif nazırı bilhassa memleketin metalip ve arzusu ile gayri mütenasip bir halde bulunan ve Fransız sanayii arasında pek aşağı bir derecede kalmış olan sinemacılık sanayiini yeniden teskil ve ihya edecektir.

Yukarıki resmin Hollyvood'dan geldiğine şüpheniz yok değil mi? Bu sinema, kadın ve moda diyarına bir de Amerikalılık inzimam edince, bu çeşit orijinalitelere pek âlâ intizar edilebilirdi. Bu resimle Amerikalılar tuvalet bahsinde Hollyvood'un Parisi de bastırdığı iddiasındadırlar.

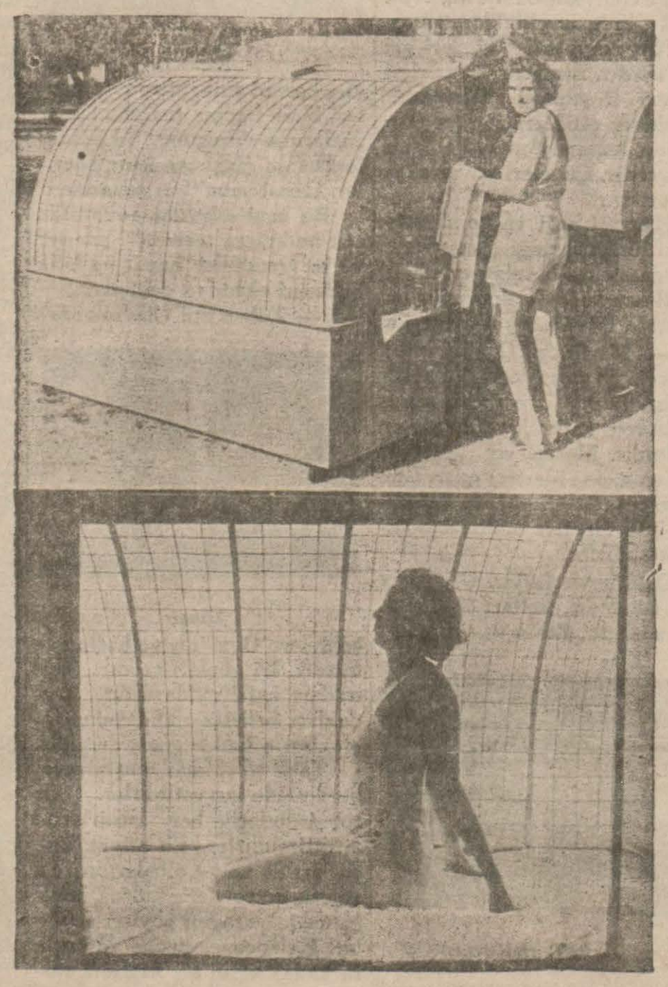

Belediye Floriya plâjını satın alarak burada asri deniz hamamları yapmak isteyor. Dört tarafı denizle çevrili İstanbulda senelerden beri şöyle yıkanılabilecek bir plâj yapılamamışken, dünyanın hemen bütün sahil şehirleri azami konfor ve temizlik içinde deniz banyolarını yapmaktadırlar. Yukardaki resim Californiyadaki deniz banyolarında hususî kamaralardan bir dahil ve haricini gösterivor.

Son zamanlarda Greta Garbo'nun kaybolduğu ve onun yerine kendisine benziyen bir diğerinin oynadığı şayiası çıkarıldı. Halbuki bu haberin aslı olmadığı anlaşıldı. Yukarıki resim Greta ile John Barrymore'un en yeni çekilmiş resimlerini göstermektedir.

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Noterе ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*

Telefon: 24310 - 24318 - 24319

Toros yolcuları bir gün kazanacak

Haftada iki gün Haydarpaşadan hareket edip Adanadan geçmekte olan Toros sürat katarı Haydarpaşa ile Nusaybin arasındaki mesafeyi altmış bir saatte katetmekte idi.

1 Mayıs tarihinden itibaren işliyecek olan Toros sürat katarı bu mesafeyi on bir saat noksaniyle elli saatte katedecektir ki bu suretle Bağdat ve Mısır istikametlerine hareket edenler bir gün kazanmış olacaktır.

İskân lâyihası

ANKARA, 25. — İskân kanun lâyihası ikmal edilmiştir. Lâyiha dahilie vekâleti tarafından heyeti vekileye verilmek üzeredir. Hazırlanmış bulunan ekalliyetler kanun lâyihasıda İstanbulda bir teşkilâtın mütaleası alınmak üzere İstanbula gönderilmiştir.

Yolcu salonunda yeni bir tedbir

Galata yolcu salonunda kaçakçılığın önüne geçmek için yeni bir usulün tatbikine başlanmıştır. Galata gümrüğü müfettişleri salona giren ve çıkan yolcuları kontrol için limandan hareket edecek vapurlara giren yolcuları teşyie gelenlerin rıhtımda veya vapurda görüşmeleri menedilmiştir.

Limana gelen vapurlardaki yolcularа da ayni suretle muamele yapılmakta ve bu yolcuları istikbale gelenler de rıhtıma çıkarılmamaktadır. Yolcular gümrük muamelesi bittikten sonra, salondan dışarı çıkarken istedikleri ile görüşebilmektedirler. Evvelce açık bulunan diğer rıhtım kapılarından kimse içiriye alınmadığı gibi dışarıya da çıkarılmamaktadır.

Diğer taraftan gerek Türk, gerek ecnebi vapurlar limanda bandıralarına göre ayrı ayrı yerlerde demirlemektedirler.

Gümrükler ve inhisarlar vekâletinin yolcu salonları için bir talimatname yapacağı da haber verilmektedir.

M. Boissière

Şehrimize gelmiş olan Osmanlı Bankasının Paris şubesi müdürü M. Boissière, İzmire gitmiştir.

Fransız sefiri dün Ankaradan geldi

İki gün evvel Ankara'ya gitmiş olan Fransız sefiri Comte de Chambrun bir gün Ankara'da kaldıktan sonra dün sabah şehrimize avdet etmiştir.

Maliye muamelâtı nakdiye müdürü

Maliye vekâleti muamelâti nakdiye müdürü Sırrı B. dün şehrimize gelmiştir.

Marmara adasındaki ocaklar

Marmara adasında bir müddetten beri atıl bulunan mermer ocakları yeni bir şirket tarafından işletilmeğe başlanmıştır. Bu şirket ocaklarda fenni tesisat vücude getirmiştir.

Tarihî evrak henüz tesellüm edilmedi

Sofyadan gelen tarihî evrak,muamelesi ikmal edilmediği için gümrükten çıkarılamamıştır.

Yunanistanda Vaziyet

Fırka liderleri M. Zaimis'in riyasetinde toplanıyor

ATİNA, 26 A.A. — Fırkalar rüesası, dün öğleden sonra M. Zaimisin riyaseti altında içtima etmiştir.

M. Maris geçen eylûlden beri Yunanistan'ın takip ettiği mali siyaseti izah eylemiş ve Fransa mahafili siyasiye ve maliyesile vuku bulan temaslarından mütevellit intibaatını anlatmıştır.

M. Venizelos da, Yunanistan, halen mevcut buhran muvacehesinde dayinlerden biraz yardım talebinde bulunmak için ne kadar haklı olduğunu izah ve tafsil etmiş ve hükûmetin takip etmiş olduğu kanaatini izhar ettikten sonra Yunan milletinin istikrazlardan mütevellit bütün taahhütlerini ifa edemiyeceğine kani olduğunu ilâve etmiştir.

M. Venizelos, Yunan hükûmeti tarafından maliye komitesine teklif edilen tasarruflardan fazlasını tahakkuk ettirmenin imkânı bulunmadığını ve bundan başka vergi mükellefiyetlerini daha ağırlaştırmanın mümkün olduğunu da söylemiştir.

Bütün fırkalar rüesası bir millî hükûmet tesisi meselesini prensip itibarile kabul etmişlerdir. M. Kafandaris ve Çaldaris nihaî kararların tehirini talep eylemişlerdir. M. Mihalakopulos, noktai nazar ihtilâflarını muhafaza etmekle beraber meclis dahilinde ittihat etmiş bulunan İngiltere'yi nümune olarak göstermiştir. Nihayet, münakaşayi pazartesi günü tekrar M. Zaimis'in riyaseti altında devam ettirmek kararı verilmiştir. Yalnız, M. Çaldaris, herhangi bir fikir izharından imtina etmiştir.

Elefteron Vima gazetesi, nazırlar meclisinin, Yunanistan, mali komitenin kararlarına ittiba etmediğini ve bir taraflı kararlar ittihaz eylediği takdirde kendine karşı yapılacak mukabeleibilmisil meselesinin tetkikile meşgul olduğunu yazıyor.

Mezkûr gazete, hükûmetin nafiz erkânından birisinin bu endişelerin çok mubaleğalı olduğunu çünkü Yunanistan'ın faal bir muvazenei tüccariye ile münasebette bulunduğu memleketlerin mukabeleibilmisil yapmıyacaklarını ve bu memleketler tebaalarının Yunan tahvilât ve eshamının sahibi bulunmadıklarını söylediğini zikrediyor. Diğer taraftan Yunan tahvilât ve eshamına malik olan memleketler de Yunanistan ile muvazeneli bir ticaret tesisi eylemiş bulunmakta ve Yunanistanın kendi mallarına karşı piyasalarını kapamış olduğunu görmek arzusunda bulunmamaktadırlar.

ATİNA, 26 A.A. — M. Zaimis ve M. Çaldarisin riyaseti altında toplanan konsey, M. Venizelos'un millî bir kabine teskiline dair olan teklifi hakkında herhangi bir karar ittihazından içtinap etmiştir.

Müzakereye Pazartesi günü devam olunacaktır.

Ihtira beratı kanununda bir madde

ANKARA, 25. — Türk vatandaşlarına münhasır küçük sanatlar hakkındaki kanun lâyihası meclisin pazartesi inikadında müzakere edilecektir. Ayni içtimada ihtira beratı kanununa bir madde zeyledilmesine dair lâyiha da görüşülecektir.

Bu lâyihanın son şekline göre senenin resim taksitleri kanunda tayin olunan tarihlerde tediye edilmediğinden dolayı hükümden düşen ihtira beratlarının vadesi geçmiş seneler taksitleri iki misli ceza ile birlikte verildiği takdirde hükümleri iade olunacaktır.

Ancak bu suretle hükümleri iade olunan beratların muayyen olan müddetleri hiç bir suretle değiştirilemiyecektir.

Bu kanunun hükmünden istifade için berat müddetinin bitmemiş olması ve kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene zarfında müracaat edilmesi lâzımdır.

Yurt bilgisi

ANKARA, 26. — Maarif vekâleti yeni ders senesinde mekteplerde okutturulacak kıraat kitapları gibi yurt bilgisi kitaplarını da yeniden tanzim ettirmeğe karar vermiştir. Kâzım Nami Beyin bu işe memur edilmesi muhtemeldir.

Kaldırılan telefonlar

Şehrimizde bazı devairi resmiye de tali bir kısım dairelerin telefonları kaldırılmıştır.

Bunlar meyanında tütün idaresi takibat işi amirliğinin de telefonu kaldırılmış bulunmaktadır.

Bu şubenin, bilhassa kaçakçılıkla alâkadar olduğu cihetle daima polis ve inhisar takip memurları ile hali muhaverede bulunması icap etmektedir.

Bunun için bu kısımla görüşmek isteyenler müşkilâta uğramışlardır. Tütün idaresi telefonun tekrar konulması için teşebbüsatta bulunacaktır.

Sofya Müzakeratı

Muhtelit komisyon işini hayli ilerletti

SOFYA, 24 (Milliyet) — Türk-Bulgar dostluk muahedesine mütemmim emlâk ve arazi protokolunun bazı maddelerini tefsir için teşkil olunan Türk-Bulgar komisyonu işini çok ilerletmiştir. Bulgar heyeti murahhasası bu maddelerin tefsiri hakkında Bulgar noktai nazarını tahriren heyetimize arzetmiştir. Bulgar noktai nazarı Ankaraya gönderilmiştir. Oradan gelecek cevap üzerine müzakerata devam olunacaktır. Alâkadar mehafilde yaptığım tahkikata nazaran bu müzekeratın muahedenin çerçevesi dahilinde çok yakında hayırlı bir netice ile bitmesi için her iki tarafta da büyük bir hüsnüniyet vardır. Zaten Hariciye Vekili Tevfik Rüştü B. burada iken bu yolda beyanatta bulunmuştur Bulgar Trakya teşkilâtının aleyhimize olan neşriyatine Bulgar matbuatında ve nede hükûmet mehafilinde bir tesir icra etmemektedir. Bu neşriyata hiç kimse burada ciddî bir nazarla bakmıyor. Ve bu neşriyatın Trakya muhacirlerinden para koparmak için yapıldığı kanaati vardır. Bulgar hükûmeti bu neşriyatı katiyen nazarı itibara almadığı gibi, emlâk ne arazi mesailini mahede çerçevesi dahilinde kat'i suretle bitirmek ve Türkiya ile dostluğunu daha samimileştirmek azmindedir.

Bu azmini ifade etmek için hükûmet Bulgar heyeti murahasasının riyasetine çok samimî bir Türk dostu olan ve Bulgar matbuatında her zaman neşrettiği makalelerle eski ve yeni Türkiyeyi şimdiye kadar hiç kimsenin cesaret edip te gösteremediği bir hakikatle Bulgar efkârı umumiyesine tanıtan ve bu hususta efkârı umumiyeyi lehimize kazanan sabık Osmanlı meclisi meb'usan azasından M. Pancodorefi getirdi. M. Pancodorefi vazifesinde büyük bir hüsnüniyet ile çalışmaktadır ve müzakeratı çok yakında iki hükûmeti de memnun edecek bir tarzda bitireceğine emindir. Türk-Bulgar dostluk muahedesini Zgovor hükûmeti imza etmiş idi. Bu muahedeyi şimdi millî blok hükûmeti de imza ve tastik etmekle, Türk ve Bulgar dostluğunu bütün Bulgar milleti imza etmiş olüyor. Çünki bu fırkalardan hariç, Bulgaristanda başka fırka kalmıyor. Böyle siyasî bir vaziyetin kıymeti çok büyük olacağı için her iki taraf ta bu müzakeratın bir gün evvel bitmesi için büyük bir hüsnüniyet ile çalışmaktadır. Müzakeratın hitamından sonra Türk ve Bulgar dostluk muahedesi her iki hükûmetin de millet meclislerinden tastik olunduğu için, yeni tefsirler millet meclislerinden geçmeyip yalnız Heyeti vekile tarafından tasdik olunacaktır.

Tardieu - Mac Donald

Yeni bir mülâkattan bahsediliyor

PARİS, 26 A.A. — Petit Parisien gazetesi, paskalya yortularını müteakip, nisan iptidasında Londra'da M. Tardieu ile M. Mac Donald'ın biribirlerine müsadif olmalarının çok muhtemel olduğunu yazıyor. Mülâkat bilhassa tamirat meselesi etrafında cereyan edecektir.

İzmirde üç kişinin idamı istendi

İzmirde Torbalı kazasında mukim bakkal Süleyman Efendi refikası Hatice Hanımı cerh ve katletmekle maznun asker Numan, muhacir Ahmet ve Mustafa haklarında yapılmakta olan tahkikat neticesinde maznunların Hatice Hanımı müştereken cerh ve katlettikleri anlaşılmış ve hareketleri Türk ceza kanununun 450 inci maddesinin 4 üncü bendine muvafık bulunmuştur. Maznunların Ağırceza mahkemesinde muhakemelerinin icrasına karar verilmiştir. Müstantiklikçe gösterilen maddei kanuniye, idamdır.

Tahranda imza edilen mukavele

ANKARA, 26.— Tahranda imzalanan Türk - İran hudut itilâfnamesi ve hakem muahedesini hükûmet bu hafta zarfında tasdik edilmek üzere meclise tevdi edecektir. İtilâfname her iki memleket parlamentoları tarafından önümüzdeki aylar zarfında tasdik edilecektir.

Bu suretle yazın itilâfnamenin tatbikatına tevessül için hudutta muhtelit bir komisyon teşekkül edecek ve hudut tahdi edilecektir.

İran mektupları: 19

Şii'ler niçin Muharremin on gününde kafalarını döğüp dururlar?

Kerbelâ kıtalinin hatırası hâlâ bütün hassasiyetile muhafaza ve idame edilebilivor

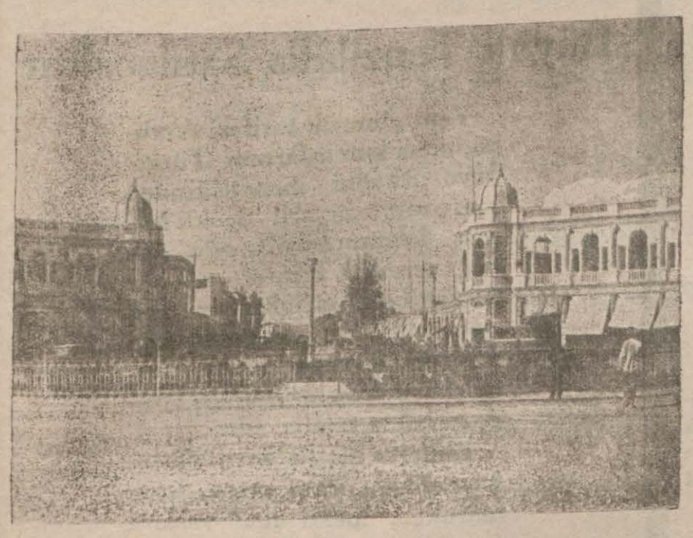

Tahranın geniş caddelerinden birisi...

TAHRAN, (Milliyet) — İranlıların kısmı azamının Şiî oldukları malûmdur. Şiîler, Hazreti Muhammetten sonra yalnız İmam Ali'ye inanırlar. İmam Ali'nin hilâfeti esnasında kendisile harbeden Şam valisi Muaviye İmam Ali'nin vefatından sonra Hazreti Hasanı zehirletti. Muaviyenin vefatından sonra, yerine geçen oğlu Yezit, hilâfet mevkiini işgal etmişti.

İmam Hüseyn, Yezidin hilâfetini kabul etmedi. Kûfe'lilerin daveti üzerine İmam Hasan, Medineden kalkarak Kûfeye gidiyordu. Kerbelâ mevkiinde Yezit ordusile karşılaştı.

Yezidin Irak valisi Ubeydullah ibni Ziyat ve ordu kumandanı da, Saat bin Vakkas'ın oğlu Ömer idi. Ömer, Hurribni Yezidi Riyahi isminde bir kumandanın emrindeki müfreze ile Hüseyni yolundan alıkoydu. Bu müfreze Kerbelâda Hazreti Hüseyine yetişerek kendisini tevkif etti. Ertesi günü, Ömerin ordusu da arkadan gelmişti.

Fakat İmam Hüseyin, bu vakite kadar (Hur) üzerinde tesir yaparak, giriştiği teşebbüsten vazgeçirmeğe muvaffak olmuştu.

İmam Hüseyin, Hur vasıtasile Ömerden üç şeyden birini istiyordu:

1 — Beni bırakınız, Kûfeye gideyim!

2 — Bu mümkün olmazsa ihtilâfımızı Şama kadar gidip Yezit ile bizzat halledeyim..

3 — Eğer bu iki teklifim de kabul edilmiyorsa bakiyei ömrümü ecnebi bir memlekette geçirmekliğime müsaade ediniz!

Ömer, bu üç tekliften hiç birine yanaşmadı. Ve İmam Hüseyin'in Yezid'e derhal biat mecburiyetinde olduğunu anladı.

Hur, Ömerin bu kararını muvafık bulmıyarak Hüseyinin yanına döndü.

Hüseyin, o akşam maiyetinde bulunanları bir araya topladı:

— Yezite biat etmekten ise, ölümü tercih ederim! dedi ve ilâve etti:

— Sizin benimle beraber ayni akibete duçar olmanızı istemem. Derhal Medineye dönünüz!

Bunun üzerine İmam Hüseyinin etrafındakiler, dağıldılar.

Hüseyinin yanında Hur ile akrabalarından ve yakın ahbaplarından 72 erkek kalmıştı. Bunlar, Hüseyinin uğruna fecî akibeti göze alan müminlerdi.

Ertesi günü, İmam Hüseyin, arkasına beyaz bir gömlek geçirerek Zülcenah isminde atına bindi.

Ve Ömer ordusunun karşısına dikildi:

— Benim Muhammedin torunuyum! diye bağırdı. Etrafında bulunanlar üzerinde bu sözlerin derin bir tesir hasıl ettiğini gören Ömer, İmam Hüseyini bir an evvel şehit etmek kararını verdi.

Ve bu karar derhal tatbik edilerek en başta Hur olmak üzere İmam Hüseyinle birlikte 72 kişilik kafile birer birer şehit edildiler.

Ömer ordusu, ayni zamanda (Fırat) ın suyunu kestiğinden Hüseyin ve taraftarları, günlerce susuz kalmışlardı.

İmam Hüseyinin bir yaşında Ali Asgar ismindeki oğlu bile bu feci akibetten kurtulamamıştı.

Kerbelâ hâilesinde Muhammet ve Ali evlâdından yalnız bir tek erkek kalmıştı. O da Ali Evsat idi. İmam Hüseyinin ortanca oğlu Zeynelabidin diye anılan Ali Evsat'ı İmam Ali'nin kızı Zeynep, bir yolunu bularak Ömer taraftarlarından gizlemiş, ve hayatını kurtarmağa muvaffak olmuştu.

Emevîler, Kerbelâ kıtalile, akılları sıra Bedir cenginin intikamını almışlardı, fakat hakikatte çok kanlı ve iğrenç bir leke ile İslâm tarihinin yüzünü kızartmış olduklarını farkedemiyorlardı.

İmam Hüseyin ailesi Şam sokaklarında, çıplak develerinin üstüne bindirilerek günlerce teşhir edildiler. Bunlar arasında, yalnız bir kadın eksikti: İmam Hüseyinin zevcelerinden İran Şahı (Yezdi Cürd) ün kızı Şehribânu!

Şehribânu, İmam Zeynelabidin annesidir. Rivayete nazaran, Hüseyin, şehit edilmezden evvel bu feci akibeti görmemesi için zevcesi Şehribânu'ye, kendi vatanı olan İrana gitmesini tavsiye etmişti.

Hüseyin, şehit edildikten sonra sahipsiz kalan atı, doğruca Hüseyinin çadırına dönmüştü.

Şehribânu'nun bu atla İrana döndüğü rivayet edilir.

İşte Kerbelâ hâdisesinin küçük bir hülâsası..

İranlılar, Hazreti Hüseyini, bu kıtâl dolayısile şehidi mazlum sayarlar.

Muharrem âyini, Kerbelâ vak'asını gözler önünde canlandırmak maksadile her sene icra edilir.

Âyin, Muharremin ilk günü başlar ve on gün, bütün hızile devam eder. Onuncu gün, Hüseyinin şehit edildiği gündür. Bu tarihten itibaren tamam kırk gün yine mersiyeler okunmakta, matem tutulmakta devam edilir.

Muharremin ilk on günü zarfında yapılan âyin, üç türlüdür:

1 — Ravzalar ve mersiyeler, 2 — Desteler, 3 — Şebih'ler..

Ravzalar, mersiye okunan lede bir ve iki evde, bundan maada çarşı içlerinde, hanlarda, kalabalık merkezlerde ravza, toplantıları yapılır.

Burada, ravzahanlar, Kerbelâ ahvalini tafsilen anlatan mersiyelerini okurlar. Halk, mütemadiyen ağlar ve döğünür. Her mersiyenin sonunda Yezide ve (İbni Ziyad) a lânet edilmesi âdettir. Ezcümle şu kıta ağızdan ağıza söylenir:

Ber Yezidi pelidi ibni Ziyad
Her dem, sat hezâr lânet bat

Hazır bulunanlar, bu söz söylendikten sonra, yüksek sesle:

— Bîşbat! diye haykırırlar.. "Bîşbat" daha fazla olsun manasına gelir.

Mersiyeler okunurken desteler, ellerinde siyah bayraklarla: "Hüseynâ!,, diye haykırarak meclise dahil olurlar.

Bu, hakikaten tüyler ürpertici bir manzaradır.

Desteler, ikidir: Biri Sinezen'ler ve zincir bentler, diğeri de Serzenler...

Sinezen ve zincir bent desteleri, Muharremin birinden on birinci gününe kadar, dolaşırlar.

Serzenler = Baş yaranlar yalnız Muharremin dokuzuncu günü akşamı, başlarını yararak Kerbelâ gününün matemini tutarlar.

(Şebih) lerden gelecek mektubumda bahsedeceğim.

V. N.

Hezeyana Devam!

Celâleddin Arif gene neler söylüyor?

Metrukâtı arasında bıraktığı deli saçmaları ile mahiyet ve manasını iyiden iyiye öğreten Celâleddin Arif Beyin "Gaziye cevap" diye karaladığı hezeyanlardan dün bahsetmiştik. Bu bunak ve haris adamın sözlerinin sonunu da Yeni Gün refıkımız neşretmektedir. Dün neşrettiğimiz kısmın sonu şöyle devam ediyor:

Müttefiklerimiz Almanya ve Avusturya ile mukareneti hukukiyede bulunmak üzere bir heyet İstanbbul dan 1918 senesi ilkbaharında yola çıkmıştı.Baro reisi sıfatile ben de bu heyet meyanında bulunuyordum. Evvelâ Berline, badehu Peşteye ve Viyanaya gittik. Vazifemizi imkân dahilinde ifa eyledikten sonra ben berayı tedavi Maryenbat'a gitmek üzere heyetten Viyanada ayrıldım. Tedavimi bitirdikten sonra tekrar Viyanaya avdet eyledim. O sırada Sadrazam Talât Paşa merhum müttefiklerle görüşmek için Viyanaya gelmişti. Otel Emperiyalde merhum ile buluştuk. Sadrazam ile başbaşa kalarak bazı bildiğim ve öğrendiğim şeyleri, müşarünileyhe söyliyebilmek için merhumunBerline gideceği trende bir yatak aldım ve zannedersem temmuz gayesinde olacak Viyanadan hareket eyledik. Talât paşaya, Avusturyalılar berbat bir kompartiman vermişlerdi. O kompartımanda Paşa ve yaverleri müşir Fuat Paşazade İslâm Beyle birikte beraberimizde geldiğimiz nevaleleri yedik ve sigaralar yakıldığı vakit Sadrazam Paşaya:

— Paşam nereye gidiyoruz? Dedim.

Cevaben:

— Berline! Dedi.

— Berline gittiğimizi biliyorum. Zira hem şimendifer hem de yataklı vagon bileti aldım. Fakat memleket nereye gidiyor? Dedim.

— Zafere! Cevabını aldım.

— Bir parça görmesini bilen müdekkik bir adam bahusus Avusturyanın halini gördükten sonra zafere değil izmihlâle gittiğimze kani olur; dedim.

— Senin buralarda miden bozulmuş, İstanbula git te biraz kuvvei maneviyen yerine gelsin; dedi. Güldüm ve:

— Evet, memlekete Avrupa gazetelerini sokmazsınız, karargâhı umuminin malûm kılışeleri dahilindeki tebliğler de artık kimseyi aldatamaz bir hâle geldi. Bugün kolayıkla anlaşılıyor ki memleket mahvolmuştur.. Bilir misiniz ben Talât Paşayı neden severim Çünkü onun arkasında yumurta küfesi yoktur. Menfaati memleket neyi icabederse onu yapar ve lüzumunda istediği tarafa döner.

Bitaraf memleketlerden gelen zevatı gördüm. Bahusus Hahambaşı Hayım Naom Efendi ile görüştüm. Onun da dediği gibi Türkiye için her şey bitmemiş ve mahvolmamıştır.

İngilizler bu son günlerde yeni bir Hindistan yolu keşfettiler, o da Kafkasya yoludur Biz orada ve Almanlar da Karadeniz sahilinde. bulundukçaTürkiyenin düveli mütelife karşısında oldukça mühim bir kıymeti vardır.

Paşa bu sözlerimi kabul etmedi. Bir haylıca münakaşa ettik. Nihayet yatma zamanı geldi.Kendisine yatağı verdim ve kompartımanda ben kalırım, dedim. Benim yataklı vagon kompartımanımda bulunan arkadaşım Hilâliahmer murahhası Abdulmuttali Bey Paşa ile bir kompartımanda yatmaktan teeddüp edeceğini söyledi ve çekildi. Sadrazam da bana üstteki yatağı teklif etti, kabul ettim. Her ikimiz de yattık. Sabahleyin tren Alman hududu olan Teçin'e geldi. Talât Paşa bana:

— Yahu bu gece beni uyutmadın, dedi.

— Rahatsız mı ettim! Sualine:

— Hayır söylediğin şeyler beni sabaha kadar meşgul etti. Sen, kalk İsviçreye git, dedi.

— Aman Paşam sırası değil. Giyinelim kapıyı iyice kapıyalım ve yavaş yavaş konuşalım dedim.

Biraz sonra yanyana ve kulak kulağa:

— Sen İsviçreye git. Arabistana bir muhtariyet vadile şu işin içinden bizleri çıkarmağa bak. Berlinde ben senin pasaportunu yaptırırım. Harcırahını da veririz, dedi

— Vermeseniz de olur!

.Cevabına:

— Pek âlâ vermeyiz, dedi.

Yalnız elinden resmi bir kâğıt istedim. Çünkü İstanbula avdette Enver Paşanın casus diye üzerime konduracağı lekeden ihtiraz ettiğimi söyledim. "Veririm" vadini aldım.

Maarifte

M. Malche Bugün geliyor

Raporunu nisan sonunda vekâlete verecek

Darülfünun mutehassisi profesör M. Malche bugün İsviçreden şehrimize avdet edecektir. Profesör darülfünun ıslahı için vücude getireceği proje hakkındaki raporunu esas itibarile hazırlamıştır.

M. Malche, bu sefer memleketimizde daha bir ay kalacak ve bu müddet zarfında raporunu yazacaktır. Nisan sonunda Ankaraya giderek raporu Vekâlete takdim edecek ve İsviçreye dönecektir.

Ticaret talebesinin Viyana seyahati

Alî ticaret mektebi talebesi 10 nisanda Viyanaya bir tetkik seyahatine gideceklerdir.

İnşa edilmekte olan mektepler

Yeniden 38 ilk mektep inşa edileceği yazılmıştı. Yaptığımız tahkikata göre, böyle bir şey yoktur. Evvelce beş sene içinde bitirilmesi lâzım gelen 22 ilk mektep binası henüz ikmal edilmemiştir.

Ecnebî talebeye Türkçe tedrisat

Önümüzdeki ders senesinden itibaren ecnebi mekteplerde ecnebi tebaası olan talebe de türkçe tarih, çoğrafya okutulmağa mecbur tutulacaktır. Bu hususu Maarif vekâleti mezkûr mekteplere tamim etmiştir. Şimdiye kadar ecnebi talebe yalnız türkçe lisanı okumakta idiler. Önümüzdeki seneden itibaren bu mekteplerde Türk tabaası olan çocuklarla, ecnebi talebe Türk lisanı ile yapılan bütün tedrisatta ayni programı takip edeceklerdir. Vekâlet bu husustaki programı da tesbit ederek tamim etmiştir.

Beynelmilel talebe birlikleri kâtibi

Beynelmilel talebe birlikleri ittihadı umumî kâtibi Mlle İvon Moren şehrimize gelmiştir. Mlle İvon burada bazı tetkikatta bulunacak ve mekteplerde bir kaç konferans verecektir.

Orta tedrisat müdürü geldi, gitti

Orta tedrisat umum müdürü Fuat B. dün Balıkesirden şehrimize gelmiş ve akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Talebenin muaşeret ve sıhhati

Maarif vekâleti ilk mekteplere bir tamim göndererek talebenin hayat ve muaşeret terbiyesine azami dikkat edilmesini bildirmiştir. Bu tamimde talebenin sıhhî vaziyetinin daima göz önünde bulundurulması ve her türlü hareketlerinin takip edilmesi ehemmiyetle işaret edilmiştir.

Definenin aslı

Yalova'da bir arsada köylülerin bir define buldukları haber verilmişti.

Defterdarlıktan aldığımız malûmata göre, bulunan paralar üç beş beşibirlikten ibarettir. Bunlara da Yalova malmüdürlüğü vaziyet etmitşir.

Ademi İktidar ve Bel gevşekliğine

karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır. Deposu, İstanbul'da Sirkeci'de Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzonda Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

Compagnia Cenovese Di Navigazione A Vapore Doğru BARSELONA için

Trabzon, Samsun, İnebolu ve İstanbuldan hususî posta:

CAPO FARO vapuru

30 Mart çarşamba günü yolcu ve emtiai ticariye alarak (Napoli, Barselona, Marsilya, Cenova, Savona,Livorno, Mesina ve Katan) a hareket edecektir.

1 ve 2 yataklı harici kabinelerde yemek, şarap ve maden suyunu havi olmak üzre müstesna bir sınıf için yolcu bileti verilir. Fazla tafsilât için Galatada Ovagimyan Hanında kâin Umumî acentaları: Lâster Silbermann ve Şürekâsı vapur kumpanyasına müracaat. Tel. B.O. 641-647.

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun bükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî vapur şirketlerinden "Soçiyete İtalyana di Servizi Maritimi" ve "Loit Triestino" şirketleri bu kere müracaatla hissedarlar heyeti umumiyelerince her iki şirketin birleşmesine karar verildiğini bildirmişler ve lâzımgelen vesikaları vermişlerdir. Bu vesaika nazaran Loit Triestino şirketinin unvanı Loit Triestino"Flotte Riunite Loit Triestino Maritima İtalyana e—Sitmar —"Lloyd Triestino " Flotte Riunite Lloyd Triestino, Maritima İtalyana e — Sitmar — " olarak tespit ve sermayesi 180,000,000 liret'e iblâğ ve şirket nizamnamesinin bazı mevaddı tadil edilmiştir. Şirketin umumî vekilliğine şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre "Komandator Doktor Kuintino Fonzi Kruçiyani" ve bu zata vekâleten ve kendisine verilen selâhiyetlerin kâffesini müşterek im zaya lüzum kalmaksızın ifa eylemek ve şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre büro amiri Mösyö "Arturo Bonetta" vekil tayin edilmiştir.

Badema çalışmayacak olan "Soçyete İtalyana di Serviçi Maritimi" şirketinin sefain ve sairesi Loit Triestino şirketine devrolunacak ve bu şirket Loit Triestino'nun devamı müddetince sefain mübayaa inşa,tamir, icar ve isticar ve alım ve satım, deniz, nehir, göl ve hava sefaini inşası gibi muamelât ile iştigal edemiyecektir. Bu bapta vekâlete verilen evrak ve vesaik muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

İstanbul umum mağaza apartıman kapıcı ve oda başıları esnafı cemiyetinin idare heyeti intihabı 30-3-932 çarşamba günü saat 10 dan 15 kadar Galata Yeraltı camii yanında Yordan Hanındaki cemiyet merkezinde yapılacağı alâkadarana ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Mükaddema Fenerde Kiremit mahallesinde 12 numaralı hanede mukim iken elyevm Yunanistanda olup mahalli ikameti meçhul Kostantin Dodoplos efendiye: Yusuf Ziya Beyin İstanbul mahkemei asliye ikinci hukuk dairesinden istihsal eylediği 28 Teşrini sani 928 tarihli ve 485 numaralı ilâm mucibince zimmetinizde mahkûmun bih olan on bir bin liranın temini istifası zımnında ikametgâhınıza gönderilen birinci ihbarname mahalli mezkûrda bulunmadığınızdan ihbarname ilânen tebliğ edilmiş ve borcunuzu tesviye etmediğinizden üç gün zarfından deyninizi tesviye eylemeniz ve aksi taktirde Kırklar elinde Edirne caddesinde maa müştemilât ve buhar ile müteharrik değirmen maa avlu konyak deposu ve bir bap fırın veBedre karyesinde maa müştemilât değirmen ve on yedi dönüm iki evlek tarla ve kesik yaylâ mevkiinde bir bap kahvehane ve camii kebir mahallesinde bir bap hane ve hükûmet caddesinde yekdiğerine muttasıl iki bap kâğir mağaza furuht olunacağı malûmunuz olmak ve ikinci ihbarname makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

TÜRKİYE KİBRİT İNHİSARI

TÜRK ANONİM ŞİRKETI TASFIYE MEMURLUĞUNDAN:

Tasfiye haline girmiş olan şirketimizin hal ve vaziyeti hazırası bittetkik mevcudat defterile bilânçosu bu kere tarafımızdan tanzim edilmiş olduğundan, Ticaret kanununun 455 inci maddesi ahkâmına tevfikan keyfiyet hissedarların tasvibine arzedilmek üzre 20 Nisan 1932 Çarşamba günü saat 11 de Şirketin Galata'da , Karaköypalastaki dairei mahsusasında heyeti umumiyenin içtimaa davet edildiği ve iştirak etmek isteyen hissedaranın hisse senetlerini veya bunlara mutesarrıf olduklarını müsbit vesaiki yevmi içtimadan bir hafta evveline kadar şirkete tevdi eylemeleri ilân olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — Şirket mevcudat defterile bilânçosunun kabul ve tasdiki.

Türkiye kibrit inhisarı

TÜRK ANONİM ŞİRKETI TASFIYE MEMURLUĞUNDAN:

Tasfiye haline girmiş olan şirketimizin tasfiye muamelâtı henüz ikmal edilememiş olmasına mebni ticaret kanununun 457 inci maddesi mucibince bu baptaki esbabı ve tasfiye muamelâtının vaziyeti hazırasını hissedarlara bildirmek üzre 25 nisan1932 pazartesi günü saat 11de Şirketin Galatada Karaköypalas'taki dairei mahsusasında heyeti umumyenin içtimaa davet edildiği ve iştirak etmek isteyen hissedaranın hisse senetlerini veya bunlara mutasarrıf olduklarını müsbit vesaiki içtimadan bir hafta evveline kadar şirkete tevdi eylemeleri ilân olunur.

Müzakere ruznamesi:

1 — Tasfiye heyetinin mesaisi ve icraatı ve tasfiye muamelâtının ikmal edilememesi esbabı hakkında rapor.

Kiralık şerbetçilik ve suculuk mahalli

Eminönü Malmüdürlüğünden:

İstanbul tapu dairesinin alt katındaki baraka mahalli eski icarı olan 135 lira üzerinden açık arttırma usulile müzayedeye çıkarılmıştır. 29 mart 932 salı saat 15 te ihale olunacaktır. Taliplerin Eminönü Malmüdürlüğüne müracaatları (898)

Gayet müsait şeraitle

Kiralık büyük daire

Galatada Karaköy'de Karaköy Palas Hanının üçüncü katında kâin 12 odalı şirketlere ve ticari müessesata son derece elverişli elektrik, su, asansör,kalorifer vesaire gibi tesisatı cami ve hiçbir tamire ihtiyacı olmayan büyük bir daire kiralıktır.Daha fazla malûmat için mezkûr handa "Soyuz Neft Eksport-"Neft Sendikat"müessesesine hergün saat 10dan17ve kadar müracaat olunabilir. Telefon: B. O. 4838

Yerli ve Avrupa kumaşlarından kusursuz

İsmarlama elbiseler 20 Liradan başlar

Eminönü, Kazmirci Ali Riza Müessesatı.

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan: Aleksi veledi Taryandafil efendinin Kostantin veledi Mihal efendidenistikraz eylediği mebaliğe mukabil vefaen mefruğ Beyoğlunda Tozkoparan mahallesinde Mezarlık sokağında atik 32 mükerrer cedit 36 numaralı kârgir bir bap hanenin altı hisse itibarile iki hissesi otuz gün müddetle icra edilen müzayedesi neticesinde 500 lira bedelle talibi uhtesine muvakkaten ihale kılınmış olduğundan yeniden onbeş gün müddetle ve yüzde beş zamla ihalei katiye müzayedesine vazolunmuştur Müştemilatı, Demir çift kanatlı kapıdan girildikte zemini mermer döşeli bir antre üzerinde bir oda dahilinde camekânlı iki dolap, camekânlı çift kanatlı kapıdan girildikte bir sofa üzerinde bir oda sofadan bodrum katına ahşap merdivenle inilir, zemini çimento döşeli ve maltız ocaklı bir mutbah çamaşırlık mahalli ile bir emerika tulumbası mevcuttur. Keza zemini mermer döşeli bir koridor üzerinde bir helâ odun ve kömür koymağa mahsus üç adet mahal koridordan bir methal ile zemini keza mermer döşeli aralık mahalline çıkılır. Birinci kat, ufak bir gezinti mahalli üzerinde iki oda bir yük, odanın birisinde sokağa nazır şahniş vardır. İkinci kat, Ahşap merdivenle birinci katın aynı olup yük —yerine bir hela, üçüncü kat, ikinci katın ayni olup buradan zemini mermer döşeli ve maltız ocaklı bir mutbah ve bir methal ile zemini kırmızı çini döşeli bir tarasaya çıkılır. Terkos ve elektrik tertibatı mevcut olup deruninde borçlu ve hissedaran sakindirler. Hududu bermucibi tapodur. Mesahası, 44 metro murabbaı olup bina kırk metro murabbaı üzerine mebnadır Hane kârgirdir. Kıymeti muhamminesi tamamı 4000 lira olup hisseye musip miktarın yüzde onu nisbetinde pey akçesini alarak 929-5883 dosya numarasile 14 nisan 932 tarihinde saat on dörtten on altıya kadar İstanbul 4 üncü icra memurluğuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Ticaret Davalarını da rüyete memzun İstanbul asliye mahkemesi birinci hukuk dairesinden: 2-12-931 tarihinde mahkemece iflâsına karar verilen İstanbulda Fmcancılarda 67 No lu mağazada Çamış biraderler şirketinin İstanbul kinci iflâs dairesinde alacaklılarile Akteylediğ Konkurdatonun tastiki mütelaasını havi raporile evrakı müteallikası icra ve iflâs kanununun 287 inci maddesi mücibince mahkemeye tevdi kılınmış ve bu bapta karar ittihazı 2-4-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 şe muayyen bulunmuş olduğundan maddei mezkûre hükmüne tevfikan alâkadaranın ve Konkurdatoya itirazda bulunanların yövm ve vakit mezkûrda Sultanahmette kâin adliye sarayında İstanbul mahkemei asliye birinci hukuk dairesinde isbatı vücut eylemeler ilân olunur.

PERÜKÂR ESNAFINA

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

İstanbul perûkârları cemiyetinin idare heyeti intihabı 2-4-932 cumartesi günü saat ondan ön altıya kadar Sirkeci sokağında yeni Türkiye hanındaki cemiyet merkezinde yapılacağı alâkadarana ilân olunur.

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No. 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398.

Hasan Gluten mamulâtı:

Şeker hastalıklarına, Avrupa mamulâtına faik bir nefasette her gün taze olarak pişirilmektedir. Ekmek 30, gevrek 50, makarna 50, un 50, her nevi şehriye 50, çikolata 100 kuruştur.
HASAN ECZA DEPOSU

Süt Veren Annelere

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız sütünüzü arttırır Çocukların kemiklerini Kuvvetlendirir.

Istanbul Liseler Mübayaat Komisyonundan:

1 — Istanbul Kız Muallim mektebinde yapılacak betonarme çatı inşaatı ile Sıhhî tesisat 12-4-932 tarihine müsadif salı günü saat 15 te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasaya iştirak edecek olanların fennî ehliyetlerini resmî vesaikle isbat etmeleri lâzımdır.

3 — Proje ve şartnamelerile daha fazla izahat almak istiyenlerin İstanbulda Fındıklıda kâin Güzel San'atlar Akademisinde Maarif Vekâleti Resmî Mimarı bürosuna müracaatları.

4 — Taliplerin yukarda yazılı ihale gününde teminatı muvakkate makbuzları ve ehliyet vesikalarile birlikte İstanbul Maarif müdiriyeti binasındaki Liseler Mübayaat komisyonuna gelmeleri. (981)

Memedeki Çocuklara gıda
Doktor Ali Vahit Beyin
Yıldız Çocuk Unu
Fazla fosforu ve vitamini vardır. Çok besler.
Deposu: Hasan ecza deposu

Nafia Vekâleti

Ankara şehri içme suyu komisyonundan

Komisyon Ankar şehri dahilinde bazı ana boruların ferşiyatile bunlara müteallik müteferri imalâtı 1—3—932 tarihinden itibaren 30 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Münakasa 31 Mart 932 perşembe günü saat on dörtte Ankara'da Işıklar caddesinde içme suyu komisyonunun dairei mahsusasında icra kılınaçaktır. Teklifnameler ve taliplerden aranılan vesaik vesaik ve muvakkat teminat bu husustaki münakasa şartnamesinde izah edilen tarz ve miktarlarda olacaktır. Talipler bu husustaki şartname ve projeleri (10) lira bedel mukabilinde komisyondan alabilirler. (803)

M. M. V. HAVA MÜSTEŞARLIĞINDAN:

İyi Almancayı bilen ve konuşan bir mütercime ihtiyaç vardır. Ayda (100-150) lira ücret verilecek ve Ankarada Tercümanlıkta ve Almanca Türkçe muhaberatı yekdiğerine çevirmek vazifelerinde istihdam edilecektir. Taliplerin devlet hizmetinde istihdamma mani bir hali olmadığını gösterir Polis vesikalarını ve sıhhat raporunu, evvelce istihdam edildiği mahallerden hüsnühal şahadetnamesinin ve iki sene zarfında askerlikle alâkası olmadığına dair vesikalarını ve muvazzah adresile bir kıt'a fotoğrafını istidasma ilisik olarak Millî Müdafaa Vekâleti Hava Müsteşarlığına müracaat edilmesi. (1123)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdaremizin mülga Eskimalzeme deposunda bu kere toplanan kısmen hurda ve kısmen tip harici muhtelifülcins lüks ve radyum lambaları; 110 mumluk, muhtelif mum kuvvetinde binlerce ampuller, müstamel elektrik dinamoları, telgraf ve elektrik tellerine mahsus izolatörler ve suporları, lâmba şişeleri, karyola ve karyola somyaları yazı makinesi, kupilya ve civatalar ve bunlara mümasil 1000 kalemi bulan birçok hırdavat alenî müzayede suretinde satılacaktır. Müzayede 2-IV-32 de saat 10 da başlayacaktır. Talip olanların yevmi mezkûrda mağaza müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. Malzemeyi görmek ve malûmat almak isteyenler müzayede tarihine kadar her gün sabahleyin saat sekiz buçuktan akşam beşe kadar mağazaya müracaat edebilirler. (1011)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

10 ilâ 11 bin jandarma kaputu imaliyesi kapalı zarfla münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teklifname ve teminatlarile beraber Nisanın altıncı çarşamba günü saat on beşe akdar komisyonumuza müracaatları. (1012)

Antalya Ziraat Bankasından:

Muhammen kıymeti Lira	Maliyece hini devirdeki kıymeti Lira	Mahalle veya karyesi	Sokağı	Nevi	Sıra No.
1500	1500	Makbule mahallesi	Balık pazarı	Hane maa mağaza	1,2
1800	3500	Makbule mahallesi	Balık pazarı	Hane maa mağaza	3,4
1500	2000	Makbule mahallesi	Civelek	Hane	6
4500	4500	Makbule mahallesi	Kara Molla	Hane	7
4000	3000	Rağbetiye „	Yenikapı cad.	Hane	8
150	360	Şeh Sinan „	Mektep S.	Hane	10
800	1500	Makbule „	Civelek S.	Hane	11
1500	2400	Rağbetiye „	Yenikapı C.	Nısıf Hane	12
250	600	Meydan „	Fransız bahçesi civarı	22 dönüm Bahçe maa hane	13
800	250	Çarşı Demirciler içi		Dükkân	14
250	1333	Makbule mahallesi	Kara Molla S.	Mağaza	16
300	450	Makbule mahallesi	Kara Molla S.	Hane	17
6000	10405	Meydan mahallesi	Tepe yolu	60 dönüm portakal bahçesi maa hane	19,20
2000	3300	Meydan mahallesi	Dede oğlu	27 dönüm portakal bahçesi maa hane	21

Balâda evsaf ve kıymetleri yazılı emval peşin para ile satılmak üzere 23-3-932 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Bono hamilleri işbu emvalin satışına iştirâk ve bedellerini bonolarla tediye edebilirler.

Bu hususta daha fazla malûmat alabilmek için talip olanların 11-4-932 Pazartesi günü saat on dörde kadar Antalya Ziraat Bankasına müracaat etmeleri ilân olunur. (1103)

Bu senenin en talihli Kumbara sahipleri..

2500 lira mükâfatlı
932 birinci kurası
1 nisan'da çekiliyor

Birinci mükâfat	750 lira
İkinci mükâfat	250 „
10 kişiye "100„erden	1000 „
10 kişiye "50„ erden	500 „

Türkiye İş Bankası

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

Elli ilâ seksen bin metre yazlık hakî kumaş kapalı zarf münakasasile alınacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teklifname ve teminatlarile beraber Nisanın altıncı çarşamba günü saat on bire kadar komisyonumuza müracaatları. (1013)

KARON ALMAN KİTAPHANESİ
Beyoğlu Tünel meydanında 523

Haliçte Taksitle Satılık Fabrika Arsası. F.

Eyüpte Şahsultan mahallesinde Bahariye caddesinde atik 32. cedit 46 ve 46/1 46/2 ve 2/1 ve 2/2 numaralı harap araba fabrikası sekiz taksitle satılmak üzere kapalı zarf usulile müzayede ye azedilmiş ve 25-4-932 tarihinde Ankarada İdare Meclisimiz huzurunda ihalesi mukarrer bulunmuştur. Talip olanlar şubemize müracaatla bir lira mukabilinde bir kıt'a şartname alarak depo zito akçesi olan 1150lira nakit makbuzu veya teminat mektubunu lef edecekleri teklif mektuplarının yevmi mezkûre kadar Ankara da umum müdürlüğümüze göndermeleri. (1187)

MAMA
Dr. Hakkı Şinasi
Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

ACELE SATILIK

Fındıklı Dereiçi Osman Çavuş yokuşunda 15-17/1 ve 17 No lu haneler denize ve Beyoğlu'na nezaretleri vardır ve ehvendir. İçindekilere müracaat.

İLÂN

Amerikaya gitmiş olan Elâziz vilâyeti Palu kazası mülhakatından Künbet kariyeli Yusuf oğlu Hasanın zevce ve çocukları hakkında her kimin malûmatı varsa İstanbulda Amerikan Ekspres kumpanyası vasıtasile F. S. P. namına tahriren müracaatları rica olunur.

PERTEV MÜSTAHZARI
PERTEV Şurubu
PERTEV Briyantin
PERTEV Kolonyası
PERTEV Pudrası
FABRİKASI
İstanbul Çenberli Taş

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

Mudanya Postası
Her Hafta
CUMA, PAZAR, ÇARŞAMBA
günleri saat 9,30 da İdare rıhtımından kalkar.

Askerî fabrikalar ilânları

200 ton Gazöl

Yukarıdaki malzeme kapalı zarf ile 21-4-932 de saat on dörtte ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartname için her gün ve münakasaya girmek için de o gün teminat (teklifat) ile müracaatı (1060)

* * *

500 Ton kriple kömürü

21 nisan 932 tarihinde saat 14 te kapalı zarfla 500 ton kriple kömürü alınacaktır. Taliplerin müracaatı (1113)

Avrupa ipekli kumaşlarından
10,000 Metro kadar
Büyük Tenzilâtla Satılacaktır

Yeni gümrük tarifesi Avrupa ipekli kumaşlarının Türkiyeye ithalini menettiğinden mağazamızın yerli ipekli kumaş kısmını büyütmeğe karar verdik. Ticaret odasından istihsal ettiğimiz mezuniyete istinaden mağazamızda mevcut Avrupa ipekli kumaşlarını kısa bir müddet içinde kâmilen tasfiye edeceğiz.

Binlerce metro krep döşin, krep jörjet, krep saten, krep maroken, ipekli tual vesaire gayet
BÜYÜK TENZİLÂTLA
satılacaktır.
Bu fevkalâde satışa dün başlanmıştır. Ve yalnız on beş gün devam edecektir.

Beyoğlu KARLMAN mağazaları

Gedikpaşada Jandarma

Satınalma komisyonu riyasetinden:

6, 11, 16 ve 21-3-932 tarihlerinde münakasası 28-3-932 cumartesi günü saat onbeşte yapılacağı sehven ilân edilmiş olan 114 ilâ 180 eğer takımı münakasının 28-3-932 pazartesi günü saat on beşte yapılacağı tashihen ilân olunur. (1190)

Darülâceze Müdürlüğünden:

Müessese için 1 mayıs 932 tarihinden 3 teşrinisani 932 tarihine ve 1 teşrinisaniden 1 mayıs 933 tarihine kadar olmak ve altışar aya münkasem bulunmak üzere iki nevi fiat üzerinden iktiza eden 50.000 yumurtanın kapalı zarf usulile münakasası 18 nisan 932 pazartesi günü saat 13 te icra edilecektir. Taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçelerile müracaatları. (1188)

Hudut ve Sahiller

Sıhhat umum müdürlüğünden:

Alenî münakasa suretile 20,000 kilo çubuk kükürt alınacaktır. Taliplerin olbaptaki aşrtnamesini görmek üzere her gün Galatada Karamustafapaşa sokağındaki İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezinde levazım memurluğuna ve münakasaya iştirak etmek üzere dahi 21 nisan 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te mezkûr merkezde müteşekkil mübayaat komisyonuna müracaatları. (1189)

Edirne Erkek Muallim

Mektebi müdürlüğünden:

"5187" lira "70" kuruş bedeli keşifli mektebimiz tamirat ve telvinat münakasasından sarfınazar edilmiş olduğu ilân olunur (1180)

Istanbul Belediyesi ilânları

İstnabul Belediyesinden: İcra edilmekte olan kanalizasyon ameliyatı dolayısile 29 mart 932 tarihinden itibaren Aksaraydan Sofular caddesinden itibaren Ahmediye caddesinin bilcümle vesaiti nakliyeye kapalı bulunacağı ilân olunur. (1195)

3 üncü Kolordu ilânları

Dikim Evi ihtiyacı için 30 adet harlisos çorap makinesi alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 2-4-932 cumartesi günü saat 16 da komisyonumuzda yapılacaktır. Şartnamesini almak ve istanpa nümunesini görmek üzere her gün münakasaya iştirak etmek istiyenlerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları (124) (959)

M. M. V. ti ihtiyacı için lüzum gösterilen beş bin çift malmuz alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 2-4-932 tarih cumartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamseini almak ve nümunesini görmek üzere her gün münakasasıma iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları (125) (960

MİLLİYET MATBAASI